

Registered
Canadian
Immigration
Consultant

For all kinds of
immigration advice call

514-559-7525

Gagan Preet Singh
(RCIC, M Engg.)

gpsinghimmigration@gmail.com

- Study Permit
- Super visa
- CAQ/CSQ
- Work Permit
- Family sponsorship
- Tourist Visa
- Express entry
- Citizenship
- PCC / PR card Renew

Real

ਦੇਸੀ ਟਾਈਮਜ਼

www.desitimes.ca

ਹਫਤਾਵਾਰੀ

VOLUME 7, ISSUE NO # 484 Friday, 13 October 2023, MONTREAL TEL : (438) 500-6024

ਇਜ਼ਰਾਈਲ 'ਚ ਫਸੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨਜ਼ ਵਾਸਤੇ ਫੌਜੀ ਜਹਾਜ਼ ਭੇਜੇਗੀ ਟਰੂਡੋ ਸਰਕਾਰ

ਅੰਟਵਾ : ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਹਮਾਸ ਵਿਚਾਲੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜੰਗ ਦਰਮਿਆਨ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੱਢਣ ਲਈ ਫੌਜੀ ਜਹਾਜ਼ ਭੇਜਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਮੈਲਨੀ ਜੈਲੀ ਨੇ ਟਵੀਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿਚ ਫਸੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕਾਂ, ਪਰਸ਼ਨੈਟ ਰੈਚੈਨੈਟਸ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਾਸਤੇ ਫੌਜੀ ਜਹਾਜ਼ ਉਡਾਣਾਂ ਭਰਨਗੇ। ਤੁੱਲ ਅਵੀਵ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵੱਖਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਧਰ ਜੰਗ ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਮੁਹੱਮਦ ਦੀਢ ਹੈ। ਝੀਲ ਚੇਅਰ ਦੇ ਮੁਖਾਜ਼ ਮੁਹੱਮਦ ਦੀਢ ਦਿਨ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਫੌਜ ਹਮਾਸ ਕਮਾਂਡਰ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਾਸਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਮੁਫ਼ਤੀਆ ਨੇ 2002 ਵਿਚ ਹਮਾਸ ਦੀ ਕਮਾਨ ਮੁਹੱਮਦ ਦੀਢ ਦੇ ਘਰ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਏਜੰਸੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਈ ਯਤਨ ਸੰਭਾਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਬਦਬਾ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਪਰਵਾਰਕ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਹਰ ਵਾਰ ਬਚ ਜਾਂਦਾ ਕਾਇਮ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕੂਟਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਲਿਆ ਨਵਾਂ ਫੈਸਲਾ ਤਾਂ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮਤਭੇਦਾਂ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਿਹਾ?

ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ 40 ਕੂਟਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਈ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਤਣਾਅ ਦੌਰਾਨ ਆਇਆ ਹੈ। ਫਾਈਨੈਸ਼ਨਾਲ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਲੋਕ 10 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇੱਥੋਂ ਰਹੇ, ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਕੂਟਨੀਤਕ ਛੋਟਾਂ ਖੋਲੈਂਗੇ। ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਹਿਮਾਇਤੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੇ ਕਤਲ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹੱਥ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕੂਟਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਓਟਾਵਾ ਵਿੱਚ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਬਣੇ ਹਨ, ਭਾਰਤ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਮਿਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਜਸਟਿਨ

ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮਤਭੇਦਾਂ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਿਹਾ ? ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਮਤਭੇਦ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮਸਲਾ ਦੋਵਾਂ ਮੁਲਕਾਂ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੁਵੱਲੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨਾ।" ਕਿਰਬੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅਸੀਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਕਾਮਲ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤੇ ਅਸੀਂ ਜਾਂਚ ਪਹਿਲਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ।" ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਉਪ ਤਰਜਮਾਨ ਵੇਦਾਂਤ ਪਟੇਲ ਨੇ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਤੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਅਹਿਸ ਹੈ ਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਟਹਿਰੇ 'ਚ ਖੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਸਤਿਬਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਵੀਜ਼ਾ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਵੀਜ਼ਾ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਹਨ।

ਭਾਰਤ-ਕੈਨੇਡਾ ਮਸਲਾ: ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੀ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਨਿੱਝਰ ਕਤਲ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਟਿਪਲੋਮੇਟ ਪਵਨ ਕਮਾਰ ਰਾਏ ਨੂੰ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਵੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਟਿਪਲੋਮੇਟ ਨੂੰ ਪੰਜ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭਾਰਤ ਛੱਡਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਬੇ-ਬੁਨਿਆਦ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 21 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ

ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਲਾਏ ਦੋਸ਼ ਗੰਭੀਰ: ਅਮਰੀਕਾ

ਵਾਲੀਸਿਗਟਨ-ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਪੱਖੀ ਸਿੱਖ ਵੱਖਵਾਦੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਮੂਲੀਅਤ ਸਬੰਧੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਲੋਂ ਲਾਏ ਦੋਸ਼ 'ਗੰਭੀਰ' ਹਨ, ਜਾਨਿਆਂ ਦੀ ਮੁਕਾਮਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਨਿੱਝਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਪਿੱਛੇ ਭਾਰਤੀ ਏਜੰਸਟਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਹੈ। ਟਰੂਡੋ ਦੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਮਹਾਰੋਂ ਦੋਵਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕੂਟਨੀਤਕ ਟਕਰਾਅ ਸਿੱਖਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਕੈਸਲ ਵਿੱਚ ਰਣਨੀਤਕ ਟਕਰਾਅ ਬਾਰੇ ਕੋਆਡੀਨੈਟਰ ਜਹਾਨ ਕਿਰਬੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਐਸ.ਜੈਸ਼ਕਰ ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਫੇਰੀ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਹਮਰੂਤਬਾ ਐਂਟਨੀ ਬਲਿੱਕਨ ਤੇ ਕੌਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸੈਕੰਡੀਵਨ ਨੇ ਇਹ ਮਸਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ। ਕਿਰਬੀ ਨੇ ਇਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, "ਇਸ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਾਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮਸਲਾ ਦੋਵਾਂ ਮੁਲਕਾਂ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੁਵੱਲੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨਾ।" ਕਿਰਬੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅਸੀਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਕਾਮਲ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤੇ ਅਸੀਂ ਜਾਂਚ ਪਹਿਲਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ।" ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਉਪ ਤਰਜਮਾਨ ਵੇਦਾਂਤ ਪਟੇਲ ਨੇ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਤੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਅਹਿਸ ਹੈ ਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਟਹਿਰੇ 'ਚ ਖੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿੱਚ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਦੁਹਰਾਏ, ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਮਤਾ ਕਾਰਨ ਹਨ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਏਜੰਸ ਇੱਕ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹੋਏ ਕਤਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਾਮੀਲ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਰਹਿਣ ਜਾਂ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਵਧੇਰੇ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਟਰੂਡੋ ਵੱਲੋਂ ਲਾਏ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਦ

ਤੁਹਾਡਾ ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਟੋਰ

Abdul Rehman

514-638-2222, 514-629-0000

Authorized Dealer of Rogers and Fido

ROGERS™

fido

**GET ANY PHONE FOR
\$0 Down**

Get unlimited internet for very less price

6700 Ch de la cote des neiges k-27 H3S2B3

Abdul Rehman
Authorized dealer of
Rogers fido and chatr

ਹਮਾਸ: ਇੱਕ ਰਾਈਲੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਰਾਕੇਟ ਹਮਲੇ
ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਫਲਮਤੀਨੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ

ਹਮਾਸ ਫਲਸਤੀਨੀ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਇਸਲਾਮਿਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਖਾੜ੍ਹ ਜਥੇਬੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਨਾਮ 'ਇਸਲਾਮਿਕ ਰਜ਼ਿਸਟਰੇਟ ਮੁਵਮੈਂਟ' ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਹੈ, ਜੋ 1987 ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵੱਲੋਂ ਵੈਸਟ ਬੈਂਕ ਤੇ ਗਾਜ਼ਾ ਪੱਤੀ ਉਪਰ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਹਮਾਸ ਦੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਸੀ - ਪਹਿਲਾ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਕਿਲਾਫ਼ ਇਸ ਦੇ ਮਿਲਟਰੀ ਵਿੰਗ - ਅਜ਼ਦੀਨ ਅਲ ਕਾਸਮ ਨਾਲ ਹਿਊਆਰਬੰਦ ਲੜਾਈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕੰਮ। ਪਰ 2005 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਫਲਸਤੀਨ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਰਗਰਮ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਰਬ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਇਸਲਾਮਿਕ ਗਰੁੱਪ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਬੈਲੇਟ ਬਾਕਸ ਰਾਹੀਂ ਚੌਣਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ, ਅਮਰੀਕਾ, ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ, ਯੂਕੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹਮਾਸ ਨੂੰ ਇੱਕ @ਅੱਤਵਾਦੀ ਗਰੁੱਪ @ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹਮਾਸ ਦਾ 2017 ਐਲਾਨਨਾਮਾ

ਹਮਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰ ਅਨੁਸਾਰ “ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ” ਇਸ ਦਾ ਮੰਤਵ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਖਾੜਕੁ ਅੰਦੇਲਾਨ ਹੈ। 2017 ਵਿੱਚ ਇਸ ਗਰੁੱਪ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ 1967 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਸਰਹੋਦਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰ ਵਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੁਹਰਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਹਮਾਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਿੱਖ ਨੂੰ ਨਕਸ ਰੁਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇਗਾ। 2006 ਵਿੱਚ ਹਮਾਸ ਨੇ ਫਲਸਤੀਨੀ ਲੋਜਿਸਟਿਕ ਕੌਸ਼ਲ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਫਤਾਹ ਗਰੁੱਪ ਫਲਸਤੀਨੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਮਹਿਮੂਦ ਅੱਬਾਸ ਨਾਲ ਤਲਖੀ ਵੀ ਵਧੀ। 2007 ਵਿੱਚ ਹਮਾਸ ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਵਾਜ਼ ਮੁਹੱਈ

ਵੱਚ ਗਾਜ਼ ਵਿਖੇ ਢੁਹੂ ਅਤੇ ਹਸਾਸ ਵਿਚਕਾਰ ਪੂਰਨਾ
ਝੜਪਾਂ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਹਮਾਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ,
ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਫਤਾਹ ਅਤੇ ਫਲਸਤੀਨ ਅਥਾਰੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ
ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਗਾਜ਼ ਪੱਟੀ ਗਾਹੀਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ
ਹਮਲਿਆਂ ਲਈ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਹਮਾਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ
ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਵੱਡੇ ਮਿਲਟਰੀ ਅਪ੍ਰੈਸ਼ਨ
ਕੀਤੇ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਸੰਬਰ 2008 ਵਿੱਚ ਆਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਕਾਸਟ
ਲੈਡ, ਨਵੰਬਰ 2012 ਵਿੱਚ ਆਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਪਿਲਰ ਆਫ਼ ਫਿਵੈਂਸ
ਅਤੇ ਜੁਲਾਈ 2014 ਵਿੱਚ ਅਪਰੋਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਟੋਕਲਿਵ ਐਜ਼
ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵੱਲੋਂ ਹਵਾਈ ਹਮਲੇ
ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸਿੰਚ ਗਾਜ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਰਾਕੇਟ ਲਾਂਚ
ਕੀਤੇ ਗਏ। ਗਾਜ਼ ਪੱਟੀ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਮਿਸਰ
ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਹਮਾਸ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। 2013 ਵਿੱਚ ਮਿਸਰ ਦੇ
ਗ਼ਜ਼ਟਰਪਤੀ ਮੁਹੱਮਦ ਮੋਹਾਮੁੰਦ ਦਾ ਤੁਸਤਾ ਪਲਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਵੀ ਹਮਾਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ। ਅਪ੍ਰੈਲ 2014 ਵਿੱਚ
ਹਮਾਸ ਨੇ ਫਤਾਹ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਕੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨਿਟੀ
ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ, ਪਰ ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲੀ ਨਹੀਂ।

ਆਤਮਧਾਰਾ ਹਮਲ
ਇਜ਼ਹਾਈਲ ਅਤੇ ਫਲਸਤੀਨ ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ
ਆਰਗੋਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਵਿਚਕਾਰ ਓਸਲੋ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ
ਬਾਅਦ ਹਮਾਸ - ਫਲਸਤੀਨ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਵਿਰੋਧੀ
ਗਰੁੱਪ ਵਜੋਂ ਉਭਿਰਾਇਆ। ਫਰਵਰੀ ਅਤੇ ਮਾਰਚ 1996
ਦੌਰਾਨ ਬਿਸ਼ਨ੍ਹ ਨੇ ਸੱਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਆਤਮਧਾਰਾ ਹਮਲੇ

ਹਮਾਸ ਨੇ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ

2006 ਵਿੱਚ ਹਮਾਸ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫ਼ਤਾਹ ਖਿਲਾਫ਼ ਸੰਘਰਸ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਹਮਾਸ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਫਲਸਤੀਨੀ ਸਮੱਝੌਤਿਆਂ ਉਪਰ ਦਸਤਖਤ ਲਈ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹਿੱਸਾ ਦਾ ਰਾਹ ਨਾ ਛੱਡਣ ਦੀ ਵੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਹਮਾਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰ ਪੁਰਾਤਨ ਫਲਸਤੀਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਦਾ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਸਲਾਮਿਕ ਧਰਤੀ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਮੱਝੌਤੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੈ। ਹਮਾਸ ਵੱਲੋਂ ਦਸ ਸਾਲ ਦੇ ਯੁੱਧ ਵਿਰਾਮ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬ਼ਸ਼ਰਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ 1967 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਜ਼ਗ੍ਹਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੈਸਟ ਬੈਂਕ, ਗਾਜ਼ਾ ਪੱਟੀ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਯੇਰੂਸਾਲਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਛੱਡ ਦੇਵੇ। 1948 ਦੇ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ

ਕੀਤੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ 60 ਇੜਜ਼ਗਾਈਲੀ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਇਹ ਸਭ ਦਸੰਬਰ 1995 ਵਿੱਚ ਹਮਾਸ ਲਈ ਬੰਬ ਵਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਯਹੀਆ ਅਯਾਸ਼ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਬਦਲਾ ਫਿੱਲੇ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਤਮਘਾਤੀ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਓਸਲੋ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਬੈਨਯਾਮਿਨ ਨੇ ਤਨਜਾਹੁ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਏ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇੜਜ਼ਗਾਈਲੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਮਾਸ ਫਿਰ ਤਾਕਤਵਰ ਹੋਇਆ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਿੱਲ ਕਲਿੰਟਨ ਦੀ ਕੈਪਡੇਵਿਡ ਸਮਿਟ 2000 ਅਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਮਾਸ ਨੇ ਫਲਸਤੀਨੀਆਂ ਲਈ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਕਲੀਨਿਕ ਬਣਾਏ। ਫਲਸਤੀਨੀ ਲੋਕ ਫਤਾਹ ਵਾਲੀ ਫਲਸਤੀਨੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਕਈ ਸਾਰੇ ਫਲਸਤੀਨੀ ਲੋਕ ਹਮਾਸ ਦੇ ਆਤਮਘਾਤੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਵੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਤਮਘਾਤੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀਆਂ 'ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ' ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਜੋਂ ਵੇਖਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਇੜਜ਼ਗਾਈਲ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਬਦਲਾ ਵੀ ਮੰਨਦੇ ਸਨ, ਜੋ ਇੜਜ਼ਗਾਈਲ ਉੱਪਰ ਹਮਲਿ ਰਿਹਾ।

ਫਤਾਹ ਨੂੰ ਹਮਾਸ ਨੇ ਗਾਜ਼ਾ 2006 ਦੀਆਂ ਚੌਣਾਂ ਵਿੱਚ ਫਲਸਤੀਨੀ ਅੰਦੋਲਨ ਬਣਿਆ। ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੂਠਨੀਤਕ ਅਤੇ ਅਕਰਨਾ ਪਿਆ। 2007 ਗਾਜ਼ਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਿਆ ਗਿਆ। 2007 ਰਾਕੇਟ ਵਾਇਰ ਅਤੇ ਹਮਾਸ ਦਸੰਬਰ ਵਿੱਚ ਇੜਜ਼ਗਾਈਲ ਨੇ ਗਾਜ਼ਾ ਰਾਕੇਟ ਵਾਇਰ ਅਤੇ ਹਮਾਸ ਲੀਡ ਸ਼ਹਰ ਕੀਤਾ। 22 ਵਿੱਚ 1300 ਫਲਸਤੀਨੀ ਸੈਨਿਕ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਇੜਜ਼ਗਾਈਲ ਰਾਕੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੰਢੀਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਹੋਏ। 2012 ਵਿੱਚ

ਵੈਸ਼ਟ ਬੈਂਕ 'ਤੇ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਹਵਾ ਅਹਿਮਦ ਜਬਾਰੀ ਜੋ ਕਾਨਿਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। 8 ਦਿਨ ਤਥਾਂ 170 ਫਲਸਤੀਨੀ ਮਰਿਆਦ ਕਰੀਬਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਾਲਾਂ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਦੇ ਹਨ।

ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਬਣੇ ਫਲਸਤੀਨੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਪਿਸ ਆਉਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ ਜੋ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਹੋਂਦ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਖਤਰਾ ਹਨ। ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹਮਾਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂਬਰ ਗਵਾਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਖ ਯਾਸਿਨ, ਅਬਦੁਲ ਅਜੀਜ਼, ਅਲਰਨ ਤਿਸੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ 2004 ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵੱਲੋਂ ਹਮਾਸ ਦੇ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਲੀਡਰ ਸਲਾਹ ਸ਼ਹਿਜਾਦਾ ਜ਼ਲਾਈ 2012, ਇਸਮਾਈਲ ਅਥੂ ਚਨਾਬ ਅਗਸਤ 2003, ਸੱਯਦ ਸੀਆਮ 2009 ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਸ਼ੇਖ ਯਾਸਿਨ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਲੀਲ ਮਸ਼ਾਲ ਇਸ ਗਰੁੱਪ ਦਾ ਮੁਖੀ ਬਣਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2017 ਵਿੱਚ ਇਸਮਾਈਲ ਹਾਨੀਆ ਹਮਾਸ ਦਾ ਮੁਖੀ ਬਣਿਆ।

ਅਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੰਨਦਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਾਸਮ ਬਿਗੋਡ ਵੱਲੋਂ ਰਾਕੇਟ ਰਾਹੀਂ ਹਮਲੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਪਰ ਹਮਾਸ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਉੱਤੇ ਰਾਕੇਟ ਰਾਹੀਂ ਹਮਲੇ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਫਲਸਤੀਨੀਆਂ ਨੂੰ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਹਮਾਸ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਗਰੁੱਪ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸਲਾਮਿਕ ਜਿਹਾਦ ਕਿਤੇ ਹਮਾਸ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਾ ਸਮਝਣ। 2014 ਦੇ ਮੱਧ ਵਿੱਚ ਰਾਕੇਟ ਹਮਲੇ ਵਧੇ ਜਦੋਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਕਈ ਹਮਾਸ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੈਸਟ ਬੈਂਕ ਕੋਲ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਕਿਸ਼ੋਰਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਸੀ। 7 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਹਮਾਸ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਉੱਪਰ 2012 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਰਾਕੇਟ ਦਾਗਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵਾਰਤਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਮਾਸ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿਚਕਾਰ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਲੰਬੀ ਲੜਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ। 50 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਇਹ

ਵਾਂ ਇੜਗਾਬਾਲ ਨ ਏਹਾ ਲੜਾਈ ਜਗਬਦਾ ਦ ਅਲਾਨ ਤ ਬਾਅਦ ਰੁਕਾਂ
 ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ
 ਸ਼ਬਿਗੋਡ ਦਾ ਕਮਾਂਡਰ ਸੀ, 2189 ਫਲਸਤੀਨੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
 ਚੱਲੇ ਇਸ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 1486 ਨਾਗਰਿਕ ਸਨ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ 67
 ਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ 6 ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਅਤੇ 6 ਨਾਗਰਿਕ ਵੀ
 ਤਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੇ ਇਸ ਮਾਰੇ ਗਏ।

ਦਨੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਅਖਬਾਰ

ਇਸ ਤਕਨੀਕੀ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਿੱਥੋਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਇੱਕ ਅਖਬਾਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਇਬਾਰਤ ਕੀ-ਆ-ਬੋਰਡ ਦੀ ਟਿਕ-ਟਿਕ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਲਮ ਦੀ ਸਿਆਹੀ ਨਾਲ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਚੇਨੌਈ ਤੋਂ ਛਪਦਾ 'ਦਿ ਮੁਸਲਮਾਨ' ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖਬਾਰ ਹੈ ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਹੱਥ ਨਾਲ ਲਿਖ ਕੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਦੂ ਜੂਬਾਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਾਣਾ ਅਖਬਾਰ ਹੈ। ਦੋ ਕਮਰਿਆਂ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ 'ਚ ਨਿਕਲਦੇ ਇਸ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਦੋ ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ, ਤਿੰਨ ਕਤੀਬਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੰਪਾਦਕ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅਖਬਾਰ 'ਦਿ ਮੁਸਲਮਾਨ' 1927 'ਚ ਸਈਦ ਅਜਮਤਉੱਲਾ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੋਤਾ ਸੱਯਦ ਆਰਿਫਉੱਲਾ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਵਾਗਡੇਰ ਸੰਭਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੱਯਦ ਅਜਮਤਉੱਲਾ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਕੋਲ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਹਾਮੀ ਭਾਰਦੀ ਕੋਈ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਅਖਬਾਰ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। 175 ਪੇਸ਼ੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਾਲੇ ਇਸ ਅਖਬਾਰ ਦੀਆਂ

ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਤਕ ਰੀਬਨ 21 ਹਜ਼ਾਰ ਕਾਪੀਆਂ ਛਪਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਸਈਦ ਆਰਿਫ਼ਉਲਾ ਨੂੰ ਇਸ ਅਖਬਾਰ 'ਚੋਂ ਕਮਾਈ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਤੁੰਘਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚਦਾ, ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਦੇ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਸਮਝ ਕੇ ਸੰਭਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। 'ਦਿ ਮੁਸਲਮਾਨ' ਦੇ ਕਮਰਿਆਂ ਵਾਲੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ 'ਚ ਲੱਗੀ ਪ੍ਰੈਸ ਹੀ ਆਰਿਫ਼ਉਲਾ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਅਸਲ ਸਾਧਨ ਹੈ। ਇਸ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਪਾਠਕ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ 'ਚ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕ ਪੁਸ਼ਟਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਢੁੜੇ ਪਾਸੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਉਰਦੂ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਰਦੂ ਅਖਬਾਰ 'ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਦੇ ਬੰਦਲ ਲਗਾਤਾਰ ਗਹਿਰੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਰਥਿਕ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦੀ ਕਮੀ ਕਾਰਨ ਹੀ ਚਾਰ ਪੰਨਿਆਂ ਦਾ 'ਦਿ ਮੁਸਲਮਾਨ' ਤਾਜ਼ਾ ਖਬਰਾਂ ਛਾਪਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਫਾਡੀ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਖਬਰਾਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿਚਾਰ ਛਾਪਣ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਦੋ ਪੰਨੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੋ ਪੰਨੇ ਸਥਾਨਕ ਖਬਰਾਂ ਜਾਂ ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਛਾਪਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਿਨ ਕੁਰਦਿਸ਼ਾ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਉਰਦੂ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਖਬਾਰ ਵੰਡ ਦੀ ਅੱਗ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਕਈ ਵੱਡੇ ਉਪਰਾਲੇ ਪਿਆਅਤੇ ਕਈ ਅਖਬਾਰਾਂ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆਅਤੇ ਕਈ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਦੌਰਾਨ ਅਣਛਪਿਆ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਵੇਰੇ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ

ਤ ਅਖਬਾਰ ਨੂੰ ਪੰਨਿਆਂ 'ਤੇ ਮੱਤੀਆਂ ਵਾਂਗ ਪੱਕੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਪੰਨੇ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਤੀਬ ਨੂੰ ਤਕਰੀਬਨ ਦੋ ਘੰਟੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਦੁਪਹਿਰ ਤਕ ਪੂਰਾ ਅਖਬਾਰ ਲਿਖ ਕੇ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਛਾਪੇਖਾਨੇ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਇਹ ਅਖਬਾਰ ਸੂਰਜ ਦੀ ਲੋਅ ਬੁਝਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਪੰਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 'ਦਿ ਮੁਸਲਮਾਨ' ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਕਤੀਬ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪਿਛਲੇ ਤੀਹ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕੰਪਿਊਟਰ ਯੂਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਤੀਬਾਂ ਦੀ ਅਖਬਾਰਾਂ 'ਚ ਭਾਰੀ ਮੰਗ ਸੀ, ਪਰ ਤਕਨੀਕ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹਾਸ਼ੀਏ ਵੱਲ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ, ਆਈ.ਟੀ.ਆਈ. ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਵਿਖੇ ਹੀ ਉਚ੍ਚਤ ਕੈਲੀਗ੍ਰਾਫੀ ਸਿਖਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮੱਠਾ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਮਈ 'ਚ ਉੱਥੇ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 'ਦਿ ਮੁਸਲਮਾਨ' ਦੇ ਕਈ ਹਾਣੀ ਅਖਬਾਰ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਕਾਰਨ ਆਨਲਾਈਨ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਪਰ ਆਗਰਦੁਆਲਾ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹੱਥਲਿਖਤ ਹੋਣਾ ਹੀ ਇਸ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਖਸ਼ੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਛੇਡਛਾੜ ਇਸ ਦੀ ਵਿਗਸਤ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ।

ਨਵੇਂ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਜੰਗੀ ਹਥਿਆਰ 'ਹੈਕਿੰਗ' ਲਈ ਵੀ ਹੁਣ ਬਣੇ ਨਿਯਮ, ਕਿਨਾ ਮੁਮਕਿਨ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ

ਬੈਚੈਪਟਨ : ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ 'ਨਾਗਰਿਕ ਹੈਕਰਾਂ' ਦੇ ਲਈ ਨਿਯਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। 'ਇੱਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮੇਟੀ ਆਫ ਦਿ ਰੈਡ ਕਰਸ' ਜੰਗ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲ ਇਹ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਸਾਈਬਰ ਗਿਰੋਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਰੂਸ ਵੱਲੋਂ ਯੂਕਰੇਨ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੱਠ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹਸਪਤਾਲਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਰੋਕ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਸਾਧਨਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਿੱਚ ਖੌਫ਼ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਰੋਕ ਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਕੁਝ ਸਾਈਬਰ ਸਮੂਹਾਂ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅਦਾਜ਼ ਕਰਨਗੇ।

'ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ'

'ਆਈਸੀਆਰਸੀ' ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਨਿਯਮ ਹੈਕਿੰਗ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੇ ਗਿਰੋਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਹੈਕਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੇਸ਼ਭਗਤੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਹੈਕਿੰਗ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵੱਲੋਂ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਰਹੇ ਤਨਾਅ ਅਤੇ ਮਸਲਿਆਂ ਕਾਰਨ ਕਈ ਸਾਈਬਰ ਹਮਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਈਸੀਆਰਸੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੀਰੀਆ ਪੱਖੀ ਸਾਈਬਰ ਗਿਰੋਹਾਂ ਵੱਲੋਂ: 2013 ਵਿੱਚ ਪੱਛਮੀ ਮੀਡੀਆ ਉੱਤੇ ਗਏ ਹਮਲੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਆਈਸੀਆਰਸੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਡਾ. ਟਿਲਮੈਨ ਰੋਡੇਨਹਾਊਸਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰੂਸ-ਯੂਕਰੇਨ ਦੀ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਵਰਤਾਰੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਅੱਤੇ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਕੁਝ ਮਾਹਰ ਹੈਕਰਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ

'ਆਈਟੀ ਆਰਮੀ ਆਫ ਯੂਕਰੇਨ' ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਕੀ ਰਾਏ ਹੈ

ਯੂਕਰੇਨ ਜੰਗ ਨੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈਕਿੰਗ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈਕਿੰਗ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 'ਆਈਟੀ ਆਰਮੀ ਆਫ ਯੂਕਰੇਨ' ਜਿਹੇ ਸਮੂਹ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੂਸੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲੇ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਉੱਤੇ 'ਆਈਟੀ ਆਰਮੀ ਆਫ ਯੂਕਰੇਨ' ਦੇ 160,000 ਮੈਂਬਰਾਂ ਹਨ। ਇਸ ਵੱਲੋਂ ਰੇਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬੈਕਾਂ ਜਿਹੀਆਂ ਲੋਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਇੱਕ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਈਸੀਆਰਸੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਗੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮੂਹ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਡਾਕਟਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਉੱਤੇ ਰੋਕ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਉੱਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀ ਬਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਰੂਸ ਵਿਚਲੇ ਵੱਡੇ ਸਮੂਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸੇ ਤਰੀਕੇ ਯੂਕਰੇਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਹਮਾਇਤੀ ਮੁਲਕਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੈਬਸਾਈਟਾਂ ਨੂੰ ਨੱਪ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੋਡੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਜਾਂਦੀਆਂ ਹੈਕਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ 'ਸਾਈਬਰ' ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਾਹਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਵਿਜੀਲੈਂਟਿਸਮ (ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਕ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹੈਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣਾ) ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇੰਨੀਆਂ ਵਿਕਸਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਕੀ ਹਨ ਇਹ ਨਿਯਮ ?

- ‘ਇੱਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਹੁਮੈਨੈਟੋਰੀਅਨ ਕਾਨੂੰਨ’ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਤ ਇਹ ਅੱਠ ਨਿਯਮ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ।
- ਲੋਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਸਾਈਬਰ ਹਮਲੇ ਨਾ ਕਰੋ।
- ਅਜਿਹੇ ਯੰਤਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰੋ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਫੈਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਫਰਕ ਦੇ ਫੌਜੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਨਕਸਾਨ ਪ੍ਰਦਾਉਂਦੇ ਹਨ।
- ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਫੌਜੀ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਉੱਤੇ ਸਾਈਬਰ ਹਮਲੇ ਲਈ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਓ, ਤਾਂ ਹਰ ਉਹ ਸੰਭਵ ਕੰਮ ਕਰੋ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਉੱਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅਸਰ ਪਵੇ।
- ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂ ਜੰਗ ਸਮੇਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਮਲੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਨਾ ਬਣਾਓ।
- ਅਜਿਹੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਸਾਈਬਰ ਹਮਲੇ ਨਾ ਕਰੋ ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਵਸੋਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਸਦੇ ਖਤਰਨਾਕ ਨਤੀਜੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- ਅਜਿਹੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਨਾ ਦਿਓ ਜੋ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ।
- ‘ਇੱਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਹੁਮੈਨੈਟੋਰੀਅਨ ਕਾਨੂੰਨ’ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਉਕਸਾਓ।
- ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ ਭਾਵੇਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਾ ਕਰੋ।
- ਆਈਸੀਆਰਸੀ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੈਕਿੰਗ ਉੱਤੇ ਨੱਥ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ।

CLASS 1 DRIVERS NEEDED

Transport PAD is looking for drivers with at least 3 years Class 1 experience within North America to join our team here in Montreal. Experience at CP, CN and Port is an asset. This will be an employee driver (on our pay-roll), not incorporated. Will be entitled to vacation days, sick days and paid for all federal statutory holidays.

Transport PAD is a family-owned business operating for almost 40 years, totally independent and not affiliated with any third party or logistics company. We are a leader in intermodal drayage in Quebec, serving many logistics partners. We have an experienced operations team that take pride in treating our drivers with respect. The safety and security of our drivers is our top priority. We offer a competitive renumeration package (including monthly and annual bonuses) and a great work environment.

We are located at 10765 Chemin Côte de Liesse in Dorval Montreal. If you are interested in joining our team, please call Marc at 514-264-4630.

Transport PAD

<http://www.transportpad.com>

DAN-IPTV

LIVE TV MOVIES SERIES

LIST USER ACCOUNT SETTINGS

contact Info: 438:929:8017
CHANNELS FROM AROUND THE GLOBE.

live channels, Punjabi, all Indian, Pakistani, English and All over The World with Sports package, Movies, Ppv, HBO, Sports, Netflix, Amazon, Disney, Apple,

ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਇੰਡੀਅਨ ਲਾਈਵ ਚੈਨਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ
ਤੁਸੀਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਚੈਨਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ
ਸਪੋਰਟਸ ਚੈਨਲਾਂ, ਮੁਵੀਜ਼ ਚੈਨਲਾਂ, ਐਚਬੀਓ, ਨੈਟਵਰਕਿਸ, ਡਿਸਨੀ ਅਤੇ ਐਪਲ ਦੇ ਚੈਨਲਾਂ ਦਾ ਵੀ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਸਕਦੇ ਹੋ

Instagram: IAMDJDANNY
FACEBOOK: DANNY DANNY

ਅੱਜ ਦਾ
ਵਿਰਾਸਤ

**ਭੈੜੇ ਨਿਯਮ ਘਟੀਆ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਦਾ ਪੰਥ ਦਿੰਦੇ ਹਨ : ਬਰਕ**

**ਸੰਪਾਦਕੀ.....
ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਗੋਲ੍ਹ ਮੌਡਲ
ਗੈਂਗਸਟਰ ਹੀ ਕਿਉਂ... ?**

ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਦਾਹਕੇ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਗੈਂਗਸਟਰਵਾਦ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪੈਰ ਪਸਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਚੌਗੀਆਂ ਤੇ ਲੁਟਾਂ ਖੋਂਦੀਆਂ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਂਗ ਵਾਰ ਜਾਂ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਨਾਮੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾਉਣਾ ਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਤੇ ਲੈਣਾ, ਕਿੰਨੀ ਆਮ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਗੱਲ ਇੱਥੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮੁਕਦੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਨਿਊਜ਼ ਚੈਨਲਾਂ ਅਤੇ ਟੀ ਵੀ ਨਿਊਜ਼ ਚੈਨਲਾਂ ਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਦੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦਿਲਚਸਪ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਕਰਕੇ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਕਿ ਉਹ ਗੱਲ ਵੱਡਿਆਂ ਵੱਡਿਆਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਐਨੀ ਘਰ ਕਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨਸਾਨ ਉਸੇ ਬੋਹੇ ਹੀ ਸੋਚਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਕੋਮਲ ਮਨ ਦੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਗਰਮ ਖਿਆਲੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਛੇਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਣ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੁਛ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਐਨੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਬੱਚੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜ਼ਖ਼ਾਨ ਤੇ ਹੈ। ਮਰਹੂਮ ਗਾਇਕ ਸਿੱਧੂ ਮੁਸੇਵਾਲਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਮਾਸਟਰ ਮਾਈਂਡ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਫੜਨ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਤੱਕ ਲਿਜਾਣ ਦੀਆਂ ਲਾਈਵ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਖਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਕੋਈ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਨਾਹੋਕੇ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਨੇਤਾ ਹੋਣ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵੱਜੋਂ ਹੂਟਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਜਗਦੀਆਂ ਬੁਝਦੀਆਂ ਲਾਲ ਨੀਲੀਆਂ ਲਾਈਟਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਈਵ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਲਿਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ ਤੱਕ ਲਗਾਤਾਰ ਕਈ ਕਈ ਪੰਡੇ ਜਦ ਨਿਊਜ਼ ਚੈਨਲਾਂ ਤੇ ਦਿਖਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਚਕਾਚੱਧ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਤਾਂ ਕਰਨਾ ਹੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੈਠੈਡ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨ ਕੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਦਸਤੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹਿੱਕ ਤਾਣ ਕੇ ਬੇਖੜੇ ਚੱਲਣਾ, ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਮੀਡੀਆ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਮਾਈਕ ਲੈ ਕੇ ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ ਦੌੜਨਾ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੀ ਸੋਚ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਐਸ਼ ਪ੍ਰਸਤੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਸਕਾਰਾਤਮਿਕ ਅਸਰ ਘੱਟ ਤੇ ਨਾਕਾਰਾਤਮਕ ਅਸਰ ਵੱਧ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਿੱਜੀ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਪੰਜ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦਾ ਬੱਚਾ ਇਹ ਆਖਦਾ ਆਪਣੇ ਕੰਨੀ ਸੁਣਿਆ ਹੈ, :- ਗੈਂਗਸਟਰ ਕੀ ਕਿਤਨੀ ਟੋਹਰ ਹੋਤੀ ਹੈ.... ਉਸ ਕੇ ਆਗੇ ਪੀਛੇ ਕਿਤਨੀ ਲਾਈਟਾਂ ਵਾਲੀ ਗਾੜੀਆਂ ਹੋਤੀ ਹੈਂ.... ਕਿਤਨੇ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਉਸ ਕੇ ਆਗੇ ਪੀਛੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ..... ਪੜ੍ਹਨੇ ਸੇ ਅੰਡਾ ਹੈ ਰੈਂਗਸਟਰ ਹੀ ਬਨ ਜਾਓ.....! :- ਜੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵੇਖ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਤਾਂ ਇਹ ਜਿਹੀਆਂ ਬਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਬੈਠ ਕੇ ਟੀ ਵੀ ਤੇ ਇਹ ਜਿਹੀਆਂ ਮਸ਼ਨਾਂ ਵੇਮਨ ਤੋਂ ਆਗ ਨੀ ਤਾਤੇ ਕਰਨਾ

ਦੇਸੀ ਟਾਈਮਜ਼

Head Office :
424 Bourbonnais
1-800-321-3271

Publisher	:	Manjeet Singh
Managing Director	:	Manpreet Singh
Editor-in-Chief	:	Amarjit singh
Office Admin	:	Satnam Singh
Design by	:	
Videographer	:	Navjeet Sharma
Photographer	:	Paul Awasthi,
Arts Critic	:	Wendy Rockburn

Tel : 514-827-2929
Fax : 514-363-0957

manjeet@sympatico.ca

ਸਮਾਜ ਲਈ ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰਾ-ਮਾਂ ਬੋਲੀ

ਮਨੁਖ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ- ਗਮੀਆਂ, ਦੁੱਖ- ਸੁੱਖ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਥੋਲੀ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨੁਖ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਨੇ ਵੱਖਰਾ ਤੇ ਉਤਮ ਜੀਵ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਆਪਸੀ ਸੰਪਰਕ ਦਾ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਹਨ। ਕੇਵਲ ਮਨੁਖ ਹੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਧਤਮਕ ਭਾਸ਼ਾ ਸੰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਢੁਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਇੱਕ ਸਮਾਜ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰ ਵੱਖ- ਵੱਖ ਸੱਭਿਆਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਾ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਚਾਰ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਚਲਾਉਂਦਾ ਤੇ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਭਾਸ਼ਾ ਮਨੁਖਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਦੁਨੀਆ ਦੇ 8 ਅਰਬ ਲੋਕ ਅਤੇ 195 ਆਜ਼ਾਦ ਦੇਸ਼ਾਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 6500 ਹਜ਼ਾਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਵਿਕਸਤ ਹੋਈਆ ਹਨ। ਸਭ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪੋਸ਼ਣ ਲਈ ਜੂਰੀ ਹਨ। ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਨਿਯਮਾਂ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅਹਿਮ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਹਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ। ਉਸ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਪਹਿਚਾਣ ਦਵਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸ਼ੁਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜਾਈ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕੰਸ ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੌਮ ਦਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜਗ੍ਹਾ ਹਮੇਂ ਸ਼ਬਦਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। (5) ਪੋਠੋਹਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਜ਼ਿਹਲਮ, ਕੈਮਲਪੁਰ ਅਤੇ ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ ਦੇ ਪਹਾੜੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਨੂੰ ਦੀ ਥਾ ਕੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ - ਉਸ ਨੂੰ ਦੀ ਥਾਂ ਉਸ ਕੀ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (6) ਮੁਲਤਾਨੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮੁਲਤਾਨ, ਬਹਾਵਲਪੁਰ, ਝੰਗ ਅਤੇ ਡੇਰਾ ਗਾਜੀ ਥਾਂ, ਮੁਜਫਰਗੜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਪ-ਬੋਲੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਉਪ-ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਮੁੰਡਾ, ਤੌੜਾ ਆਦਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। -(7). ਡੋਗਰੀ - ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਾਂਗੜੇ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਇਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ਦੇ, ਦੀ ਸ਼ਬਦ ਬਹੁਤ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ - ਗਣੇ ਦੋ ਨੇ, ਆਇਆ ਦਾ ਏ ਆਦਿ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਸ਼ਾ - ਹਿੰਦੀ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਸ਼ਾ

ਬੋਲੀ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਰੂਪ
ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਖੁਬਸੂਰਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਸੈਂਕੜੇ ਕਿਸਮਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਪਰ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਸ਼ੁਆਤ ਮਾਂ ਅਤੇ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਤੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਵਸੀਲਾ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਮਾਂ ਹੀ ਬੱਚੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸਾਂਝ ਪੁਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਵੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਮਾਂ ਸਬਦ ਹੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਜਨਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਹੜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਲੋਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ, ਕਾਣੀਆਂ, ਗੀਤ, ਘੜੀਆਂ, ਸੁਹਾਗ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ-ਗਮੀ ਸਮੇਂ ਜੋ ਬੋਲਦਾ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਭਾਸ਼ਾ ਹੀ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਅਖਵਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਮਾਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬੱਚੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਧਿਆਪਕ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਉਹ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਲਾਘ ਪੱਟਦਾ ਹੈ।

ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬੋਲਚਾਲ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਾਧਨ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਰਕਾਰ, ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਨੇਮਾ, ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਿੰਦੀ ਦਾ ਗਿਆਨ ਭਾਰਤੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲੀ ਸਮਝ ਅਤੇ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਨੇਕਤਾ ਨੂੰ ਏਕਤਾ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਬੰਨਣ ਲਈ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਹਿੰਦੀ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਦਫਤਰੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ।

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਸ਼ਾ - ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਬੋਲੀ ਜਾਣ

ਬੋਲਚਾਲ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬੋਲੀ - ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲ ਕੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੋਲਚਾਲ ਦੀ ਜਾਂ ਮੌਖਿਕ ਬੋਲੀ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਮ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੇ ਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਬੋਲੀ, ਟਕਸਾਲੀ ਬੋਲੀ ਜਾਂ ਸਾਹਿਤਕ ਬੋਲੀ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਝੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਵਾਂ ਦਾ ਪਟਾਵਾ ਨੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਢੱਕਵੇਂ ਸਿੰਨਾਂ ਦੀ ਫਰਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ

ਹੈ। ਲੇਖਕ, ਸਾਹਿਤਕਾਰ, ਵਿਦਵਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਖਤਾ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੁਚੜੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ - ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬੋਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫਤਰਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਾਜ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਪ੍ਰਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਸਵੀ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਪੜ੍ਹੀ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਤਾ ਜੋ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕੀ ਦੀਆ ਮੁਸਕਲਾ ਸੋਖਿਆ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਰਾਜ ਦਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ, ਗੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਨਹੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਭਿੰਨਤਾ ਆ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬੋਲੀ ਦੇ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਪ-ਬੋਲੀ ਜਾਂ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਭਾਸ਼ਾ ਸਾਰੇ ਭੂਗੋਲਿਕ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਸਥਾਨ ਬਦਲਣ ਕਾਰਨ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨਕ ਰੰਗ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਸਿਲਦੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪ--ਬੋਲੀਆਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮਾਝੀ, ਦੁਆਬੀ, ਮਲਵਈ, ਮੁਲਤਾਨੀ, ਪੱਠੋਹਾਰੀ ਪੁਆਧੀ ਆਦਿ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਉਪ-ਬੋਲੀਆਂ ਹਨ। 1947 ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਪੱਠੋਹਾਰੀ ਅਤੇ ਮੁਲਤਾਨੀ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। (1) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਬਟਾਲਾ, ਤਰਨਤਾਰਨ, ਬਿਆਸ, ਪਠਾਨਕੋਟ ਆਦਿ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਝੀ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ 'ਮਾਝੇ' ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਨਾਨਾਲ ਪ੍ਰਚਲਤ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਗਿਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਅਧੀਨ 'ਪ੍ਰਾਤੀਕ ਮਾਝੀ' ਕਿਹੜੀ ਹੈ।

Publishers Note

Desi Times and people associated with it are not responsible for any claims made by the advertisers or endorse any of their products or service advertised within. The views expressed in the Desi Times don not necessarily reflect the views of the publisher and editor. Desi Times is in the business of selling space but does not test or confirm the legilmacy of the claim made in the paper. Desi Times dones promote a healthy forum for discussion of a myriad of views in peaceful civilized manner while trying to dissuade any form of discrimination and abuse.

Contribution to the growth of the paper is most appreciated and sponsors and advertisers are trained for their support. We would like to thanks all the well wishers and supporters of Desi Times for making this endeavor possible. Let us be proud of our roots, humble in our temperament and rigorous in our efforts to attain greatness in our achievements.

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵਿੱਦਿਆਰਥੀਆਂ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਨੰ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਤਰਜੀਹ

ਉਟਾਵਾ : ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ
ਹੁੰਗਾਰਾਂ ਹਣ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਾਲਜਾ ਵੱਲ
ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ
ਬਾਅਦ ਇਸ ਦੀ ਅਸਲ ਵਜ਼ਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਈ ਹੈ। ਰਾਜਬੀਰ ਸਿੰਘ
ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਭਰਿਵਿਖ
ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਵੀ ਕੀਤੀ।
ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸਾਲ ਜਨਵਰੀ ਮਹੀਨੇ ਟੈਰੰਟੋ ਦੇ ਇੱਕ ਕਾਲਜ 'ਚ
ਦਾਖਲਾ ਵੀ ਮਿਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਹੋਣਗਾਰ ਵਿੱਦਿਆਰਥੀ ਹੋਣ ਦੇ
ਕਾਰਨ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਸਟੱਡੀ ਵੀਜ਼ਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ
ਰਸਤਾ ਸੀ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੇ ਵਿੱਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ
ਛੱਡ ਕੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਾਲਜਾਂ 'ਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਟੈਂਡ ਦੇਖਿਆ।
ਰਾਜਬੀਰ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ
ਵਿੱਦਿਆਰਥੀ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ
ਵਾਲੇ ਰੋਹਿਤ ਸ਼ਰਮਾ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਛੱਡ ਕੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਾਲਜ
'ਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਰੋਹਿਤ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ
ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ 'ਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ

ਲੈ ਕੇ ਸਪੱਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਵੀ ਜਿਆਦਾ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿੱਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਮਤ ਘੰਟੇ ਹੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ 'ਚ 20 ਘੰਟੇ ਜਾਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੇਰਾਨ। ਰਾਜਬੀਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਫੀਸਾਂ ਦੇਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਕੱਢਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਵਿੱਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੀ ਫੀਸ ਘਰ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਗਵਾ ਸਕਦਾ। ਉੱਥੋਂ ਰਹਿਣ ਦਾ ਖਰਚਾ, ਖਾਣ-ਪੀਣ, ਫੀਸਾਂ ਆਦਿ ਸਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦ ਕੰਮ ਕਰ ਕੇ ਕਮਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਗਜਬੀਰ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਾਲਜ
ਵਿੱਦਿਆਰਥੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਖ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਹ
ਵਿੱਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਹਾਜ਼ਰੀ ਜਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਬੋਝ
ਹੋਣ ਨਹੀਂ ਦਬਾਉਂਦੇ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਵਿੱਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ
ਅਤੇ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਵਾਧੂ ਸਮਾਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ
ਆਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਸਕਦੇ
ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਲਕ

ਵਿੱਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ 16 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟੇ ਦੀ ਬਜਾਏ
 10 ਡਾਲਰ ਦੇ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ
 ਕਿ ਵਿੱਦਿਆਰਥੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ
 ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਰਾਜਬੀਰ
 ਤੇ ਰੋਹਿਤ ਇਕੱਲੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਛੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ।
 ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿੱਦਿਆਰਥੀ ਹਨ, ਜੋ ਸਟੁਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਸ ਕੈਨੇਡਾ
 ਜਾਣ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਦੇਖਦੇ ਹਨ। ਰਾਜਬੀਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦ
 ਹਦਾਇਤਾਂ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੇ 5 ਹੋਰ ਦੋਸਤਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਛੱਡ ਕੇ
 ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਾਲਜਾਂ 'ਚ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ
 ਇਹ ਛੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਪਿਆ। ਕੁੱਝ ਇੰਮੀਗੋਸ਼ਨ ਕੰਸਲਟੈਂਸ ਨੇ ਇਸ
 ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁੱਝ ਵਿੱਦਿਆਰਥੀ, ਜੋ ਕੈਨੇਡਾ
 ਸਿਰਫ਼ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਗੰਭੀਰ
 ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ
 ਮਿਲਦਾ। ਜਦਕਿ ਜੋ ਵਿੱਦਿਆਰਥੀ ਕੈਨੇਡਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਗਏ
 ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ
 ਆਪਣੇ ਕੋਰਸ ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰ ਕੇ ਉਹ ਆਪਣਾ ਭਰਿੱਖ
 ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਜੰਗਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਲਈ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਹਰਦੀਪ ਨਿੱਝਰ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਤਣਾਅ ਵਿਚਾਲੇ ਕੈਨੋਡਾ 'ਚ

ਟੈਰੋ : ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਬਲਾਗਰ ਚੀਨੀ ਮੂਲ ਦੀ ਜੈਨੀਫਰ ਜੋਂਗ ਨੇ ਵੱਡਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਖੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਸਰੀਰ ਸ਼ਹਿਰ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੇ ਕਤਲ ਵਿੱਚ ਚੀਨੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਏਜੰਟ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਕਤਲ ਪਿੱਛੇ ਚੀਨ ਦਾ ਮਕਸਦ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪੱਥਰੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਭਰਤ ਨੂੰ ਛਸਾਉਣਾ ਸੀ। ਜੈਨੀਫਰ ਜੋਂਗ ਚੀਨੀ ਮੂਲ

ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਨੀਫਰ ਜ਼ੋਂਗ ਨੇ ਐਕਸ (ਟਿਵਿਟਰ) 'ਤੇ ਪੋਸਟ ਕੀਤੀ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲਾਓ ਡੇਂਗ

ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀ ਸੀ.ਪੀ ਏਜੰਸਟਾਂ ਨੇ ਕਤਲ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਬੜੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਤਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਬੂਤ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਸੀ.ਪੀ.ਪੀ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸ਼੍ਲੈਲੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਬਲਾਗਰ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਬੰਦੂਕਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਏਜੰਸਟਾਂ ਨੇ 18 ਜੂਨ ਨੂੰ ਨਿੱਝਰ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਿਆ। ਕਤਲ ਮਹਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਸ਼ਬੂਤ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਨਿੱਝਰ ਦੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਡੋਸ਼ ਕੈਮਰੇ ਦੀ ਭੰਨਤੇੜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਕਤਲ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਫੁਰਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸ਼ਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਹਬਿਆਰ ਅਤੇ ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਸਾਜ਼ ਦਿੱਤੇ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਉਹ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਕੈਨੋਡਾ ਚਲੇ ਗਏ।

ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਸੰਕਟ

ਟਾਵਾ: ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਐਂਡੂਡੇ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪਰਮਿਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਐਂਡੂਡੇ ਰਾਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ 2022 ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪਰਮਿਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ 226,450 ਸੀ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਪੀਟੀਆਈ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ਮੈਂ ਭਾਰਤ-ਕੈਨੇਡਾ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਿੰਤਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਵਧੇਰੇ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ। ਇੱਥੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਘਾਟ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਮ ਮਿਲੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਗਰੋਟਰ ਟੋਂਟਾਂਟੋਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉਕਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ।

Best Indian Beauty Salon in Montreal

Spa et Sourcils

EYEBROWS 7\$

ਸਾਨੂੰ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਪਾਰਟ ਟਾਈਮ ਜਾਂ ਫੁੱਲ ਟਾਈਮ
ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਧੀਆ ਤਨਖਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

**Both Salons are
two minutes
from Metro**

- Threading • Waxing
 - Facial • Henna

4.8 RATING & REVIEWS

450 + G @ f Spaetsourcils.com

**1444 Cote-Vertu
514.439.7020**

**8071-A Saint Denis
514.382.9333**

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 500 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਬਰਾਂ ਵਾਲੇ ਮਿਲੇ ਕਬਰਿਸਤਾਨ ਦਾ
ਕੀ ਹੈ ਰਹੁੱਸ ਜਿੱਥੋਂ ਖੋਪੜੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ, ਦੰਦ ਤੇ ਹੱਡੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ

ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਬਹਿਸਤਾਨ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਸੱਭਿਅਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਜ਼ਰੀਏ ਇਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਾਚੀਨ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ-ਮਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਾਲ 2019 ਵਿੱਚ ਸਾਇੰਸਦਾਨਾਂ ਨੇ ਕੱਛ ਦੇ ਦੁਰ-ਦੁਰਾਡੇ, ਬਹੁਤ ਮਾਮੂਲੀ ਅਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਰੋਤ ਦੋ ਇੱਕ ਟਿੱਲੇ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਗੁਜਰਾਤ ਦਾ ਇਹ ਪਿੰਡ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੁਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਤੀ ਭਰ ਵੀ ਅੰਦੋਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਕੇਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪੁਰਾਤਤਵ ਵਿਗਿਆਨੀ ਰਾਜਸ਼ਾਸ਼ਵੀ ਨੇ ਖੇਜ਼-ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਖੁਦਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਪਾਚੀਨ ਵਸੋਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੁਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਅਸੀਂ ਸਮਝ ਗਏ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਕਬਹਿਸਤਾਨ ਹੈ।

500 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਬਹਿਸਤਾਨ

40 ਏਕੜ ਵਿੱਚ ਫੈਲੀ ਇਸ ਥਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦੇ ਤਿੰਨ ਗੇੜ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 150 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਸੀ-ਵਿਦੇਸੀ ਸਾਇੰਸਦਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਸਾਇੰਸਦਾਨਾਂ ਦੀ ਰਾਇ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਸਿੰਘ ਘਾਟੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 500 ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਕਬਰਾਂ ਹਨ। ਸਿੰਘ ਘਾਟੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਾਚੀਨ ਸੱਭਿਅਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ 200 ਦੇ ਕਰੀਬ ਕਬਰਾਂ ਪੁੱਟੀਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਕੋਈ 5300 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵਜੂਦ ਵਿੱਚ ਰਹੀ ਇਸ ਅਬਾਦੀ ਨੂੰ ਹੜੱਪਾ ਸੱਭਿਅਤਾ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੜੱਪਾ ਹੀ ਉਹ ਪਹਿਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮਿਲੇ ਸਨ। ਇਸ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੇ ਬਾਸਿਦੇ ਕਿਸਾਨੀ

ਤੋਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੱਕ ਦੇ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਗਰ ਕੰਧਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਪੱਕੀਆਂ ਇੱਟਾਂ ਦੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਥੋਹ੍ਰਾਂ (ਮਲਬਾ) ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸਾਇੰਸਦਾਨ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ 2000 ਥੋਹ੍ਰਾਂ ਲੱਭ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸਾਇੰਸਦਾਨਾਂ ਦੀ ਰਾਇ ਹੈ ਕਿ ਕਾਠੀਆ ਪਿੰਡ ਕੋਲ ਮਿਲਿਆ ਇਹ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਬਹਿਸਤਾਨ ਪੂਰਬ-ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਾਲ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਬਹਿਸਤਾਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਰੀਬ 500 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਸਮਾਂ 3200 ਬੀਸੀ ਤੋਂ 2600 ਬੀਸੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਮਿਲੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਾਚੀਨ ਕਬਰਾਂ ਲਗਭਗ 46,00 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਕਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀ ਕੁਝ ਮਿਲਿਆ ਹੈ?

ਇਸ ਖੁਦਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇੱਕ ਹੀ ਮੁਕੰਮਲ ਨਰ ਪਿੰਜਰ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਿਕ ਇਨਸਾਨੀ ਅਵਸੋਸ ਜਿਵੇਂ- ਖੋਪੜੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ, ਹੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਦੰਦ ਵੀ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਕਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਲਾ ਦੇ ਵੀ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨੇ ਨਮੂਨੇ ਮਿਲੇ ਹਨ। 100 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੂੜੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਪੀਆਂ ਤੋਂ ਬਣੇ 27 ਮਲਕੇ ਚੀਨੀ ਮਿਟੀ ਦੇ ਮਰਤਬਾਨ, ਕੌਲੀਆਂ, ਪਲੇਟਾਂ, ਭਾਡੇ, ਛੋਟੇ ਜੱਗ, ਬੀਕਰ, ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡੇ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਮੱਗੇ ਅਤੇ ਜਾਰ, ਬੋਤਲਾਂ ਵਿਗੈਰਾ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਛੋਟੇ-ਮੱਟੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਜਵਰਤ (ਲੈਪਿਸ ਲਾਊਜ਼ੀ) ਦੇ ਕੀਮਤੀ ਪੱਥਰ ਦੇ ਬਣੇ ਮਣਕੇ ਸਨ, ਉਹ ਵੀ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਕਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਨੁਠੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਬਲੂਆ-ਪੱਥਰ ਨਾਲ ਚਿਟੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਕਬਰਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵੱਲ ਹਨ। ਕੁਝ ਕਬਰਾਂ ਅੰਡੇ ਦੇ ਅਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦਕਿ ਬਾਕੀ ਵਰਗ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਛੋਟੀਆਂ ਕਬਰਾਂ ਵੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ

ਦਫ਼ਨ ਸਨ। ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਿੱਧੇ ਲਿਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੱਡੀਆਂ ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਮਿੱਟੀ ਕਾਰਨ ਘੂਲ ਗੈਈਆਂ ਹਨ। ਐਲਬੀਅਨ ਕਾਲਜ, ਮਿਸ਼ਨਿਗਨ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਬਰੈਡ ਚੇਜ਼ ਮੁਤਾਬਕ, ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਲੱਭਤ ਹੈ।

ਚੇਜ਼ ਅੱਗੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੂਰਬ-ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਾਲ ਦੇ ਕਈ ਕਬਹਿਸਤਾਨ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਕਾਲ ਅਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਬਾਕੀ ਛੋਟੇ ਕਬਹਿਸਤਾਨਾਂ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ।

ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਕਬਹਿਸਤਾਨ ਦੇ ਰਹੱਸ ਅਜੇ ਅਣਸੂਲੇ

ਜਦਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਕਬਹਿਸਤਾਨ ਦੇ ਰਹੱਸ ਅਜੇ ਵੀ ਅਣਸੂਲੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਬਹਿਸਤਾਨ ਸਾਇੰਸਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਸਾਲ 2016 ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਕੇਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪੁਰਾਤਤਵ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਘੁੰਮਾ ਰਹੇ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੀ ਇਹ ਥਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈ। ਇਹ ਥਾਂ ਮਹਿਜ਼ 400 ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤੀਆ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਮਹਿਜ਼ 300 ਮੀਟਰ (985 ਫੁੱਟ) ਹੀ ਦੂਰ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਬਰਸਾਤ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਗਡਲੀ, ਕਪਾਹ ਅਤੇ ਅੰਡੀ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਖੇਤਾਂ ਤੋਂ ਕਬਹਿਸਤਾਨ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਸਨ। ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਨਾਗਾਇਣ ਭਾਈ ਜਾਨੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, ਮੀਂਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਅਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਪਰ ਆਈਆਂ ਦਿਸਦੀਆਂ ਸਨ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇੱਥੇ ਭੁਤ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ ਸੀ ਅਸੀਂ ਇੰਨੇ ਵੱਡੇ ਕਬਹਿਸਤਾਨ ਦੇ ਗੁਆਂਢ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਹਣ ਹਰ ਸਾਲ ਸਾਨੂੰ

ਹਾਈਟੈਕ ਠੱਗਾਂ ਤੋਂ ਖਤਰਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਿਆ

ਪਾਲਤੁ
ਇਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੇ ਸਰਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਤਰੀਕਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਬੇਸ਼ਟ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਬੈਂਕ ਠੱਗੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਹਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਗਾਹਕਾਂ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਸਾਈਬਰ ਕਰਾਈਮ ਸੈਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਟਰਨੈੱਟ ਕਰਦੀ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਲਾਲਚ ਵਸ਼ ਠੱਗਾਂ ਦੇ ਜਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ ਫੋਨ ਕਰਕੇ ਹਨ, ਪਰ ਜੇ ਸਮਾਂ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਟੈਂਕ ਸੇਵੀ ਹੁੰਦੇ ਵਿੱਚ ਪੈ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਰੂਪਏ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਏ.ਟੀ.ਐਮ. ਜਾਂ ਕਰੈਡਿਟ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਠੱਗਾਂ ਦੇ ਫਸਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹੂ ਕਈ ਚਿੱਟ ਫੰਡ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਬਿਸਤਾਰ ਗੋਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਿੰਘ ਘਾਟੀ ਵਿੱਚ ਮੁਰਦੇ ਕਿਵੇਂ ਦਫ਼ਨਾਉਂਦੇ ਸਨ ?

ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ) ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਕਬਰਿਸਤਾਨਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿੱਧ੍ਯ ਘਾਟੀ ਵਿੱਚ ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਦਫ਼ਨਾਉਂਦੇ ਸੀ। ਵਿਸਕਾਂ ਨੂੰ ਮੈਡੀਸਨ ਥੁੱਠੀ ਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮਾਰਕ ਕਿਨੋਈਰ ਸਿੱਧ੍ਯ ਘਾਟੀ ਸੱਭਿਆਤਾ ਦੇ ਮਾਹਰ ਹਨ। ਉਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਿਸਰ ਅਤੇ ਮੈਸਪੁਟਾਮੀਆ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇੱਥੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਦੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਫ਼ਨਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਮੁਰਦਿਆਂ ਦੇ ਅਗਲੇ ਜਨਮ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਆਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਹਥਿਆਰ, ਭਾਂਡੇ ਵਰਗੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਇੱਥੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲਾਸ਼ਾਂ ਕਡਨ ਵਿੱਚ ਲੇਪੋਟ ਕੇ ਵਰਗਾਕਾਰ ਕਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਲਾਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਸ਼ਰਧਾਂ ਜਲੀ ਵਜੋਂ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਗਹਿਣਿਆਂ ਸਮੇਤ ਦਫ਼ਨਾਉਂਦੇ ਸਨ— ਚੂੜੀਆਂ, ਮਣਕੇ, ਤਵੀਤ- ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਕੁਝ ਅੰਦਰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਂਥੇ ਦਾ ਬਣਿਆ ਇੱਕ ਸ਼ੀਸਾ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਲਗਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਸਾਂਭਣ ਅਤੇ ਵਰਤਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੱਦੀ ਭਾਂਡਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦਫ਼ਨਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਅੰਦਰਤਾਂ ਦੀ ਖੱਬੀ ਬਾਂਹ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਸਿੱਪੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚੂੜੀਆਂ ਵੀ ਸਨ। ਜਦਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕੋਈ ਭਾਂਡੇ ਜਾਂ ਗਹਿਣੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਕਬਰਾਂ ਤੋਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਦੌਲਤ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਸਿਹਤ ਪੱਖੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਰੱਜੇ-ਪੁੱਜੇ ਅਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਸਨ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਵਿੱਚ ਗਠੀਏ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤਣਾਅ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਸਨ।

ਪੈਂਡ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਸਾਇਂਸਦਾਨ ਆਉਂਦੇ
ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਦੁਫ਼ਨ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਪਤਾ
ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਗੁਜਰਾਤ
ਵੀਅਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਰਾਜ
ਦੁਫ਼ਨ ਹਨ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਫ਼ਨਾਏ ਗਏ ਲੋਕ
ਖੋਣ ਸਨ?

ਇੱਕੋ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਚ ਕਬਰਾਂ ਦਾ ਮਿਲਣਾ ਇਸ ਥਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਆਲੋ-ਉਦਾਲੇ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸੌਖ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਵਸੋਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਗਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੀ ਇਹ ਥਾਂ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਬਰਿਸਤਾਨ ਸੀ ? ਕਿਉਂਕਿ ਕਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਲਾਜ਼ਵਰਤ ਪੱਥਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸੋਤ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਹੀ ਹਿੱਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੰਭਾਵਨਾ ਇਹ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਕੈਂਡਰੀ ਕਬਰਿਸਤਾਨ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਮੁਗਦਿਆਂ ਦੇ ਬਚੇ-ਧੂਰੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ (ਹੱਡੀਆਂ ਵੱਗੇ) ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਖੀਆਂ ਦਫਨਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਕੋਰੇਰ ਲੜ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਵਿਗਿਆਨੀ ਅਭਿਆਨ ਜੀਐਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਸਾਨੂੰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਤਾ। ਸਾਨੂੰ ਆਲੋ-ਉਦਾਲੇ ਕੋਈ ਵਸੋਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਅਸੀਂ ਅਜੇ ਹੀ ਖੁਦਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਸੰਘੂ ਘਾਟੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਧੋਲਾਵੀਰਾ ਬੇਹ ਪੋਲਾਵੀਰਾ ਆਪਣੀ ਉੱਤਮ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜੋਜਨਾਬੰਦੀ, ਸਮਾਰਕੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸੁਹਜਮਈ ਭਵਨ ਕਲਾ, ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੰਥੰਧ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਬੰਦੇਬਸਤਾਂ ਸਦਕਾ ਹੜ੍ਹਪਾ ਕਾਲ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਹਿਰ ਵਜੋਂ ਉਡਰਿਆ ਹੈ। ਧੋਲਾਵੀਰਾ ਬੇਹ ਦੀ ਦੇਖਰੇਖ ਹੁਣ ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਧੋਲਾਵੀਰਾ ਦੀ ਬੇਹ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾਮ ਇੱਥੋਂ ਪੱਕ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਵਸੇ ਇਸੇ ਨਾਮ ਦੇ ਪੰਡ ਤੋਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। 2021 ਵਿੱਚ ਇਸ

ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਿਆ

ਨਾਲ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਫਸਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੈਸੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦੁੱਗਣੇ ਜਾਂ ਤਿੱਗਣੇ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਫਸਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਹੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਲਈ ਇੱਕ ਏਸ਼ਿਤਾਰ ਛੱਪੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਪਰ ਦੀਆਂ ਛੱਡਾ, ਖੇਤਾਂ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਖਾਲੀ ਉੱਨ੍ਹੀਂ ਹੀ ਰਕਮ ਦੇ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਅਪਨੀਆਂ ਦੇ ਟਾਵਰ ਲਵਾਉਣ ਬਦਲੇ ਮੌਠੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਕਾਮ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਓਚੋਂ ਤਕ ਹੀ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਇਵਜ਼ ਵੱਜੋਂ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਮੈਂਬਰ ਮਿਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਾ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਮੈਂਬਰ ਨਵੇਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਮਹਿੰਗੇ ਆਦਿ ਮੌਕਾ ਦੇਖਦੇ ਭੱਜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਮੋਬਾਈਲ ਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਵੱਚ ਮੋਬਾਈਲ ਟਾਵਰ ਲਵਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਤਾਂ ਜੋ ਭੇਲੇਬਾਲੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਆਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਛੇਤੀ ਉਸ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਬਣ ਜਾਣ। ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਪੈਸਿਆਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਟਾਵਰ ਆਦਿ ਲੱਗਣਾ ਵਿੱਚੋਂ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣਾ ਮੁਨਾਫਾ ਰੱਖ ਕੇ ਏਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਸਲੀ ਕੰਪਨੀ ਉਸ ਕੋਂਕਿਂ ਕਦੇ ਬਾਕੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਪ੍ਰਗਟੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਤਲਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਰਹਦੀ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਲਾਲਚ ਵਸ ਠੱਗਾਂ ਦੇ ਜਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੀ ਸਿਰ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਵੱਚ ਪੈ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਜਦੋਂ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨੇ ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਉਸੇ ਮਹੀਨੇ ਸਾ ਲੈ ਦੇ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹੇ ਕਈ ਚਿੱਟ ਫੰਡ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਬਿਸਤਰਾ ਗੋਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਜ਼ਰਾਈਲ-ਹਮਾਸ ਜੰਗ

ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵੱਲ ਗਾਜ਼ਾ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਮਲੇ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਾਰਨ ਟਕਰਾਅ ਵਧਣ ਦੇ ਆਸਾਰ

ਗਾਜ਼ਾ/ਯੋਹੂਸਲੱਮ- ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਇਸਲਾਮਿਕ ਦਹਿਜ਼ਤੀ ਸਮੂਹ ਹਮਾਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਗਾਜ਼ਾ ਪੱਟੀ 'ਤੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਮਲੇ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕੱਸ ਲਈ ਹੈ। ਉਧਰ ਇਰਾਨ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਬੰਬਾਰੀ ਨਾ ਰੋਕੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ 'ਦੂਰਗਾਮੀ ਸਿੱਟ' ਭੁਗਤਣੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਅੱਠ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹਮਾਸ ਲੜਾਕਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੰਨਤੇਤ੍ਰ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਦਹਿਜ਼ਤੀ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਾਧੀਨੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਤਨਜਾਹੂ ਨੇ ਦਹਿਜ਼ਤੀ ਸਮੂਹ ਹਿਜ਼ਬੁਲਾ, ਜੋ ਉਤਰ ਵਾਲੇ ਪਾਸੀਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦਾ ਗੁਆਂਢ ਮੱਖਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਹੋਰ ਮੌਰਚੇ ਤੋਂ ਜੰਗ ਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇ। ਨੇਤਨਜਾਹੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਹਿਜ਼ਬੁਲਾ ਨੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹ 'ਲਿਬਨਾਨ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੇ।'

ਉਧਰ ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਐਟਨੀ ਬਲਿੰਕਨ ਨੇ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਰਿਆਧ ਵਿੱਚ ਸਾਉਂਦੀ ਪਿਸ ਮੁਹੰਮਦ ਬਨਿ ਸਲਮਾਨ ਨਾਲ ਬੈਠਕ ਕੀਤੀ। ਅਮਰੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਲਿੰਕਨ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਤੇ ਫਲਸਤੀਨ ਵਿਚਾਲੇ ਜਾਰੀ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਡਾ ਵਿਵਾਦ ਬਣਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਤੋਂ ਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਖੇਤਰੀ

ਕੰਢੇ ਵਿਚ 54 ਮੌਤਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਤੇ 1100 ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਖਮੀ ਹਨ। ਦਸ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਘਰ-ਬਾਰ ਛੱਡ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਹਮਾਸ ਵਿਚਕਾਰ 2014 ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ 2,251 ਫਲਸਤੀਨੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 1,462 ਨਾਗਰਿਕ ਸਨ। ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 2014 ਦੀ ਜੰਗ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਗਈ ਹੈ। 2014 ਦੀ ਲੜਾਈ ਛੇ ਹਫ਼ਤੇ ਚੱਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਛੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਸਮੇਤ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ 74 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਗਾਜ਼ਾ ਦੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਗਾਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਫਲਸਤੀਨੀਆਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ 11000 ਨੇੜੇ ਢੁੱਕਣ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਤੇ ਹਮਾਸ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਲਿੰਕਨ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਤੇ ਫਲਸਤੀਨ ਵਿਚਾਲੇ ਜਾਰੀ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਪੁੱਜ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਜਦੋਂਕਿ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ 7 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਜੰਗ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 64 ਲੱਖ ਦਾ ਚੁਨਾ ਲਾਉਣ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਸੀ। ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਬਾਦਲ ਦੀ ਗ੍ਰਹਤਾਰੀ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ।

ਗਾਈਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ
ਸਾਬਕਾ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ
ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਬਾਦਲ ਨੂੰ
ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ - ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਬਾਦਲ (Manpreet Badal bail) ਨੂੰ

ਗਾਈਕੋਰਟ ਤੋਂ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਲਾਟ ਯੂਟਾਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਜਵਾਬ ਮੰਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਜੀਲੈਸ ਵੱਲੋਂ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਬਾਦਲ 'ਤੇ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਲਾਟ ਹਥਿਆਉਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 64 ਲੱਖ ਦਾ ਚੁਨਾ ਲਾਉਣ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਸੀ। ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਬਾਦਲ ਦੀ ਗ੍ਰਹਤਾਰੀ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ।

Life is a Story. Tell it Well

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਹੈ, ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖੋ

Proud to Provide the Community with
grief support and healing experiences

ਸੋਗ ਭਰੇ ਮਹੌਲ ਨੂੰ ਸੌਖਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਸੀਂ
ਤੁਹਾਡੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

Maison funéraire Rideau Funeral Home

4275, boul. des Sources, Dollard-des-Ormeaux (Qc) H9B 2A6

514-685-3344 • www.rideaumemorial.com

ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ 'ਚ ਪਰਦਉਮ ਵਰਤਣ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਪਾਬੰਦੀ

ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਰਪਾਲੂਆਂ
ਲਈ ਅਹਿਮ ਖਬਰ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ
ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਚ
ਪਰਫ਼ਿਲ ਵਰਤਣ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ
ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੰਗਤ
ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ
ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਰੀ
ਹੁਕਮਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਹੁਣ ਸਰਪਾਲੂ ਸ੍ਰੀ
ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਸਥਿਤ ਸੁਖ
ਆਸਨ ‘ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਪਾਲਕੀ
ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ
ਆਉਣ ਸਮੇਂ, ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੁਖ ਆਸਨ
ਤੋਂ ਕ ਲਿਜਾਣ ਸਮੇਂ: ਇਸ ਦਾ
ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਹੋਰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਲਕੀ

ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਗਮਨ 'ਚ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ
ਪਰਫਿਉਮ ਛਿੜਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਇਸ ਲਈ
ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ
ਮੁਤਾਬਿਕ ਪਰਫਿਉਮ ਵਿੱਚ
ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਕੈਮੀਕਲ ਤੋਂ ਅਲਕੋਹਲ
ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਅਲਕੋਹਲ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਸਿੱਖ
ਮਰਿਯਾਦਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਤਾਪ
ਸਿੱਘ ਨੇ ਇਸ ਸੱਥੀ ਸਾਰੇ
ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰਾਂ ਨੂੰ
ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ 'ਤੇ
ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਬਦਲ
ਵਰਤਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਖਾਲਸਾ ਛੇਡ ਦੇ ਕੌਮੀ ਸੇਵਕ ਅਮਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਚਾਨਕ ਦਿੱਤਾ ਅਸਤੀਫ਼ਾ

ਵਿਸ਼ਵ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਫ਼ਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾ ਖਾਲਸਾ ਏਡ ਦੇ ਕੌਮੀ ਸੇਵਕ ਅਮਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਖਾਲਸਾ ਏਡ ਨੇ ਪੈਸ਼ ਨੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਅਮਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਖਾਲਸਾ ਏਡ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਮਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਖਾਲਸਾ ਏਡ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਾਲ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੌਰਾਨ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਰਹੇ। ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਲਸਾ ਏਡ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜ ਅਮਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਰ ਅਚਾਨਕ ਅਮਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਟੀਮ ਦੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਲਚਲ

ਮਚ ਗਈ ਹੈ। ਖਾਲਸਾ ਏਡ ਜਲਦੀ ਹੀ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਮੰਡੀ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ NIA ਨੇ 2 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 5 ਵਜੇ ਖਾਲਸਾ ਏਡ ਦੇ ਦਫਤਰ ਅਤੇ ਅਮਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਛਾਪਾ ਮਾਰ ਕੇ ਸਭ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਖਾਲਸਾ ਏਡ ਦੇ ਅਹਿਮ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਐਨਾਈਏ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਏ ਸਨ। NIA ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਖਾਲਸਾ ਏਡ ਨੂੰ ਫੰਡ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਫੰਡ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼ਾਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਖਾਲਸਾ ਏਡ ਉਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੀ ਰਹੇਗੀ, ਜਿਸ ਦੀ NAI ਨੂੰ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਵਿਰੋਧ ਹੋਇਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਪੂਰਾ ਪੰਜਾਬ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਏਡ ਵਲੋਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ।

ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਲਈ ਸ਼ੋਮਲੀ ਕਮੇਟੀ

ਠੋਸ ਯੋਜਨਾ ਉਲੀਕੇ : ਗਲੋਬਲ ਸਿੱਖ ਕੱਸਲ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਗਲੋਬਲ ਸਿੱਖ ਕੌਸਲ
(ਜੀ.ਐਸ.ਸੀ.) ਨੇ ਸ਼ੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ
ਕਮੇਟੀ (ਐਸ.ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ.) ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ
ਆਪਣੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਿੱਖ
ਕੌਮ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਅਨੇਕਾਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਲ
ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਠੋਸ ਯੋਜਨਾ ਉਲੀਕੇ
ਐਸ.ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਪ੍ਰਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ
ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ
ਜੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਦੀ ਪ੍ਰਾਨ ਲੋਡੀ ਸਿੰਘ ਡਾ
ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਸਾਰੇ ਸ਼ੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਬਣਦੀ ਸਿੱਖੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ
ਬਹਾਬਗੀ ਦੇ ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰਾਂ
ਤੇ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਤਕਿੇ ਨਾਲ ਪੁੱਲੜ
ਕਰਨ ਲਈ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ
ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿਣ
ਜੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਦੀ ਪ੍ਰਾਨ ਨੇ ਭਵਿੱਖੀ ਖਦਸ਼
ਜਾਹਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ
ਉਪਰ ਗੁਰਬਾਣੀ, ਮਰਿਯਾਦਾ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ
ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ-ਪ੍ਰਸਾਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼
ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਨਾਸਕਰੀ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲ ਸਕਦੇ
ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਅਗਿਆਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਨੰਤਿਭਾਵ
ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਈ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਈਸਾਈ ਪਾਦਰੀਆਂ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਵੱਲ
ਆਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਛਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਗਲੋਬਲ ਸਿੱਖ

ਐਸਵਾਈਐਲ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਵਿਰੋਧ
ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮਾਰੀਆਂ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਬੌਢਾੜਾਂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ - ਐਸਵਾਈਐਲ ਨਹਿਰ ਦੇ ਮੁੱਕੋਂ
 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਸਿਆਸਤ ਗਰਮਾ ਗਈ ਹੈ
 ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੋਮਲਣ
 ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 'ਤੇ
 ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਅਕਾਲੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ
 ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕਾਢੀ ਜੱਦੇ ਜਿਹਦਾ
 ਕਰਨੀ ਪਈ। ਸਤਲਜ-ਯਮਨਾ ਲਿੰਕ ਨਹਿਰ
 (ਐਸਵਾਈਐਲ) ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ੋਮਲਣ
 ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅਕਾਲੀ ਦਲ) ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ
 ਅਤੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਰੋਸ਼ਨ
 ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਦੰਗਾਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਖਦੇੜਨ ਲਈ ਜਲ ਤੋਪਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ।
ਇਸ ਧਰਨੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਅਕਾਲੀ
ਵਰਕਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਪਿਰਾਓ

ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਰ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾ
ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ
ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ
ਨੇ ਸੀ.ਐਮ. ਨਿਵਾਸ ਵੱਲ ਮਾਰਚ ਕੀਤਾ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਰਨ 'ਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾਪਾਲ ਦਾ ਸਾਥੀ, ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਚ ਐਨ.ਐਸ.ਏ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਿਣਤਾਗੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਡਿਬਰੂਗੜ੍ਹ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਵਾਰਿਸ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਾਬੀ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅੰਜਲਾ ਉਰਫ ਗੁਰੀ ਅੰਜਲਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ-ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਗਿਫ਼ਤਾਰੀ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ (ਅੈਨਐਸਏ) ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਚਿੱਠੇ ਹਨ।

ਉਕਸ ਦੇਤਾ ਹਨ। ਅੰਜਲਾ ਨੇ ਗਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਗੁਰਿਦਰ ਸਿੰਘ ਅੰਜਲਾ ਨੇ ਗਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਢੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਹਿਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਦੇ ਸਾਬੀਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਸ਼ਿਕਾਂਤਾ ਕੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੀ ਪੀੜਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੌਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ ਅਸਾਮ ਦੀ ਡਿਬੱਟਕਾਊਂ ਜ਼ੇਲ ਕੇਜ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕ੍ਰਿਕਟ ਵਿਸ਼ਵ ਕਪ 2023: ਸਿੱਧੂ ਮੁਸੇਵਾਲਾ ਦੇ ਫੈਨ ਇਸ਼ਾ ਸੋਢੀ ਸਣੇ 5 ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ 'ਚ ਖੇਡ ਰਹੇ

ਤੁਸੀਂ ਜਦੋਂ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਵਿਰਕੀ
ਗੋਂਦਬਾਜ਼ ਇਸ਼ ਸੌਢੀ ਬਾਰੇ ਗੁਗਲ ਉਤੇ
ਸਰਚ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਪਹਿਲੇ
ਆਪਸ਼ਨਜ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ
ਹੈ। ਉਸ ਵੀਡੀਓ ਨੂੰ ਇਸ਼ ਸੌਢੀ ਨੇ
ਆਈਸੀਸੀ ਲਈ ਸ਼ੁਟ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ਼
ਉਸ ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਕਮੈਂਟਰੀ ਦੀ
ਹਮਾਇਤ ਕਰਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ
ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਮੇਰਾ ਨਾਂ
ਇੰਦਰਬਿਰ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ
ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਕਮੈਂਟਰੀ ਹੋਣੀ
ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ਼ ਫਿਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ
ਥੋੜ੍ਹੀ ਕਮੈਂਟਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ
ਹੀ ਇਸ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੀਡੀਓ ਵੀ
ਕਾਢੀ ਵਾਰ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਤੇ
ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਬੈਟ
ਫੜ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਣਾ ਗਾ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ
ਹਨ। ਰੰਗੀਨ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਾਲੇ ਇਸ ਪੰਜਾਬੀ
ਮੂਲ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਕਟ ਦੀ ਪਿੱਚ ਉੱਤੇ
ਵੀ ਕਾਰਨਾਮੇ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਦਬਦਬਾ

ਭਾਰਤ ਵਿਸ਼ਵ ਕ੍ਰਿਕਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਹੈ। ਉਹ ਤਾਕਤ ਖੇਡ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ, ਮੈਚਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਕਟ ਦੇ ਜਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਹਰ ਕੋਈ ਜਾਣੂੰ ਹੈ। ਇਸ ਜਨੂੰਨ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਕ੍ਰਿਕਟ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ 2023 ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟੀਮਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਈ ਟੀਮਾਂ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਵਿੱਚ ਕੁਆਲੀਫਾਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਕਈ ਖਿਡਾਰੀ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਵਿੱਚ ਕੁਆਲੀਫਾਈ ਹੋਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਵਾਹ ਲਾਈ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਸਫਲ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਵੀ 6 ਖਿਡਾਰੀ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਹਨ। ਐਸੀਆਈ ਗੈਮਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਰਹੀ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਦੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੀਮ ਦੇ 15 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 12 ਖਿਡਾਰੀ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਹਨ। ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜੋ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਲਿਸਟ ਕਾਫੀ ਵੱਡੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਸਿਰ ਹੁਸੈਨ, ਜੀਤਨ ਪਟੇਲ, ਮੌਟੀ ਪਨੇਸਰ ਵਰਗੇ ਖਿਡਾਰੀ ਹਨ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਹੋ ਕੇ ਹੋਰ ਟੀਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕ੍ਰਿਕਟ ਖੇਡ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਪੰਜ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜੋ ਇਸ ਕ੍ਰਿਕਟ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ 2023 ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟੀਮਾਂ ਲਈ ਖੇਡ ਕਰੇਗਾ।

ੴ ਸਾਹਮਣੇ

ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਲੈਗ ਬੇਕ
ਗੋਂਦਬਾਜ਼ ਵਜੋਂ ਖੇਡਦੇ ਇਸ਼ ਸੋਢੀ ਦਾ
ਪੁਰਾ ਨਾਂ ਇੰਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਹੈ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ 31 ਅਕਤੂਬਰ 1992
ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਹੋ ਇਆ
ਸੀ।ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕ੍ਰਿਕਟ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ
ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ ਸੋਢੀ ਦੱਸਦੇ
ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਦਕਿਆਂ ਤੇ
ਨਾਨਕਿਆਂ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ
ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ
ਹੈ।ਈਅੰਸਪੱਥੀਅੰਨ ਕ੍ਰਿਕ ਇਨਫੇ ਅਨੁਸਾਰ
ਇਸ਼ ਦੇ ਮਾਪੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਸਾਊਥ
ਅਕਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਵਸ ਗਏ
ਸੀ।ਇਸ਼ ਨੇ ਅਕਲੈਂਡ ਦੇ ਪਾਪਾਟੋਏਟੋਏ
ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ। ਇਸ਼
ਦਾ ਇਹ ਸਕੂਲ ਕ੍ਰਿਕਟ ਲਈ ਨਹੀਂ
ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਸੀ
ਕਿ ਇਸ਼ ਨੂੰ ਖੇਤਰੀ ਕਲੱਬ ਟੀਮਾਂ ਵਿੱਚ
ਬਾਂਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਦਿੱਕਤ ਆਈ। ਇਸ
ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਿੱਕਤ
ਵੀ ਦਰਪੇਸ਼ ਆਈ ਸੀ। ਅਕਲੈਂਡ ਵਿੱਚ
ਜੋ ਪਿੱਚਾਂ ਸਨ ਉਹ ਫਿਰਕੀ ਗੋਂਦਬਾਜ਼ਾਂ
ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ।
ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਖੇਤਰੀ ਟੀਮਾਂ ਦੇ
ਕਪਟਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸੋਢੀ
ਵਰਗੇ ਗੋਂਦਬਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਿਵੇਂ
ਕਰਨਾ ਹੈ।

**ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਦੇ ਫੈਨ ਹਨ ਸੋਢੀ
ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕ੍ਰਿਕਟ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਇੱਕ**

ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਕਟ
ਬੋਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਕ੍ਰਿਕਟ ਖੋਡਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ
ਮੈਂ ਯੂਟਿਊਬ ਉੱਤੇ ਮਹਾਨ ਲੈਂਗ ਸਪਿਨਰ
ਸੇਣ ਵਾਰਨ ਤੇ ਅਬਦੂਲ ਕਾਦਿਰ ਵਰਗੇ
ਗੋਦਬਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਵੀਡੀਓ ਵੇਖਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਮਹਾਰੋਂ ਨਿਉਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਦੀਪਕ ਪਟੇਲ
ਤੋਂ ਫਿਰਕੀ ਗੁੰਦਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਗੁਰ ਵੀ
ਸਿੱਖੇ। ਇਸ ਨੇ ਨਿਉਜ਼ੀਲੈਂਡ ਲਈ
ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਟੈਸਟ ਮੈਚ ਸਾਲ 2013
ਵਿੱਚ ਖੇਡਿਆ ਸੀ ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਵਨਡੇ ਅ
ਮੈਚ ਸਾਲ 2015 ਵਿੱਚ ਖੇਡਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸੌਢੀ ਨੇ ਵਨਡੇਅ ਕ੍ਰਿਕਟ ਵਿੱਚ 60
ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਕਟਾਂ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਟੀ-20
ਫਾਰਮੇਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸੌਢੀ ਵੱਧ ਕਾਮਯਾਬ
ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟੀ-20 ਡਾਰਮੈਟ
ਵਿੱਚ 126 ਵਿਕਟਾਂ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਏ
ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟੀ-20 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ
ਦੀਆਂ 25 ਵਿਕਟਾਂ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ
ਸੌਢੀ ਮਰਹੂਮ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਸਿੱਧੂ
ਮੁਸੇਵਾਲਾ ਦੇ ਫੈਨ ਹਨ ਤੇ ਹਿਪ-ਹਾਪ
ਸੌਂਗੀਤ ਸੁਣਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਹੈ। ਇਸ
ਸੌਢੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਬਾਇਚ
ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਰੈਪਰ
ਵੀ ਹਨ। ਇਸ ਸੌਢੀ ਦੇ ਮਨਪਸੰਦ
ਖਿਡਾਰੀ ਵੀਵੀਐੱਸ ਲਕਸ਼ਮਣ ਹਨ।
ਇਸੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇੱਕ ਧੀ
ਦਾ ਨਾਂ ਦਾਹਲੀਆ ਲਕਸ਼ਮੀ ਸੌਢੀ
ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

ਰਚਿਨ ਰਵਿੰਦਰ

ਹੁਣ ਅਸਾ ਇਕ ਆਜ਼ਹ ਪਿਡਾਰੀ ਦਾ ਗਲ
ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ, ਉਸ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਕਿਵਰ
ਹਸਤੀਆਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਗੱਲ
ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ
ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਸਿਤਾਰੇ ਰਚਿਨ ਰਵਿੰਦਰ
ਦੀ। ਰਚਿਨ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੇ ਨਾਮ ਵਿੱਚ 'ਰ' ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਬਕਾ
ਧਿਡਾਰੀ ਰਾਹੁਲ ਦਾ ਵਿੱਚ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ
ਹੈ ਜਦਕਿ 'ਚਿਨ' ਨੂੰ ਸਚਿਨ ਤੋਂ ਲਿਆ
ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਸ ਸਾਨੇ ਇੱਕ ਇਣਤਵਿ ਵਿੱਜ

ਜਦੋਂ ਰਚਿਨ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਰਚਿਨ ਰਵਿੰਦਰ ਦਾ ਜਨਮ 18 ਨਵੰਬਰ 1999 ਵਿੱਚ ਵਲਿੰਗਟਨ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਾਲ 2018 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਰਚਿਨ ਇੱਕ ਬੈਟਿੰਗ ਆਲ ਗਾਊਂਡਰ ਵਜੋਂ ਅੰਡਰ-19 ਦਾ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਖੇਡ ਰਹੇ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਈਐਸਪੀਐਨ ਕ੍ਰਿਕਿਟ ਇਨਫੋ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਰਵੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਮੁਰਤੀ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਰਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਮੇਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਕਟ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਆਵਾਂ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਕ੍ਰਿਕਟ ਨਹੀਂ ਖੇਡੀ। ਰਚਿਨ ਲਈ ਮੈਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੇਮ ਨੂੰ ਖੇਡਿਆ। ਰਚਿਨ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਬੈਂਗਲੂਰ ਤੋਂ ਸਥਾਂ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਤੇ ਰਚਿਨ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਹ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਵਸ ਗਏ ਸੀ। ਰਚਿਨ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਬੈਂਗਲੂਰ ਵਿੱਚ ਕਲੱਬ ਕ੍ਰਿਕਟ ਖੇਡੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਤੇਜ਼ ਗੇਮਿੰਗ ਜਵਾਗਲ ਸ਼੍ਰੀਨਾਥ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਮਿਤਰ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਰਚਿਨ ਮੁਤਾਬਕ ਜਵਾਗਲ ਸ਼੍ਰੀਨਾਥ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕ੍ਰਿਕਟ ਦੇ ਕਈ ਗੁਰ ਤੇ ਤਜਰਬੇ ਸਾਝੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਰਚਿਨ ਅਜੇ ਆਪਣੇ ਕਰੀਅਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਹਨ ਤੇ ਅਜੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਾਮਯਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕ੍ਰਿਕਟ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ 2023 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਮੈਚ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 96 ਗੋਂਦਾਂ ਉੱਤੇ 123 ਦੌੜਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪਾਰੀ ਖੇਡੀ ਤੇ ਮੈਨ ਆਫ਼ ਦਿ ਮੈਚ ਵੀ ਰਹੇ। ਰਚਿਨ ਨੂੰ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਚੰਗੇ ਭਵਿੱਖ ਜਦੋਂ ਤੇਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਪਾਸਾ ਹੈ।

ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੀਦਰਲੈਂਡਜ਼ ਦੀ
ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ
ਜਲੰਧਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 20 ਸਾਲਾ
ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਦੇ
ਬੱਲੇਬਾੜ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਨਡੇਅ ਮੈਚਾਂ
ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਰੀਅਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ
ਨਿਉਜੀਲੈਂਡ ਦੇ ਮਿਲਾਵ ਲੀਤੀ ਸੀ।

ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ 2003 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਚੀਮਾ ਖੁਰਦ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਾਲ 1980 ਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਦੇ ਦਾਦਾ ਖੁਸ਼ੀ ਚੀਮਾ ਨੀਦਰਲੈਂਡਜ਼ ਦੀ ਰਾਜ਼ੀਤ ਸਨ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਦੇ ਪਿਤਾ ਹਰਪੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿਰਫ 5 ਸਾਲ ਦੇ ਸਨ। ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਨਾਤਾ ਜੁਝਿਆ ਰਿਹਾ। ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਨੇ ਮੁੱਢਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਇਆਵੇਟ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। 2008 ਵਿੱਚ ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਨੀਦਰਲੈਂਡਜ਼ ਦਾ ਗਏ ਸੀ। ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਦੇ ਪਿਤਾ ਵੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਪੇਸ਼ੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਖੇਡ ਪ੍ਰਤੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ 11 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਅੰਡਰ-12 ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੁਰਨਾਮੈਂਟ ਖੇਡਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵਿਕਰਮ ਸਲਾਮੀ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਦੇ ਦਾਦਾ ਖੁਸ਼ੀ ਚੀਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, 2016 ਤੋਂ 2018 ਤੱਕ ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਗੁਰੂ ਸਾਗਰ ਕ੍ਰਿਕਟ ਅਕੈਡਮੀ ਵਿਖੇ ਕ੍ਰਿਕਟ ਸਿੱਖੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਬਾਜ਼ਰੇ ਪਿੰਡ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਕ੍ਰਿਕਟ ਅਕੈਡਮੀ ਵਿੱਚ ਟੇਨਿਸ ਲਈ। ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਾਦੇ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਕਰਮ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਕਟ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ੌਕ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਜਦੋਂ ਵੀ ਆਉਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੋਕਟਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਭਰਾ ਵੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਜਨਮ ਨੀਦਰਲੈਂਡਜ਼ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨੀਦਰਲੈਂਡਜ਼ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕੰਮਕਾਰ ਹੈ। ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੁਣ ਨੀਦਰਲੈਂਡਜ਼ ਲਈ ਸਲਾਮੀ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ ਵਜੋਂ ਖੇਡਦੇ ਹਨ। ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਦੇ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਹੁਣ ਤੱਕ 25 ਮੈਚਾਂ ਵਿੱਚ 800 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੌੜਾਂ ਬਣਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਵਨਡੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੈਂਕੜਾ ਤੇ 5 ਅਗ੍ਰ ਸੈਂਕੜੇ ਲਗਾਏ ਹਨ। ਵਿਸ਼ਵ ਕ੍ਰਾਂਟ ਦੇ ਪਾਇਲੋ ਮੈਚ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ 52 ਦੌੜਾਂ ਦੀ
ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪਾਰੀ ਖੇਡੀ।

ਅਨਿਲ ਤੇਜਾ ਨਿਦਾਮਨੁਰੂ
੬

ਵਿਸ਼ਵ ਕੇਂਪ 2023 ਦੇ ਕਾਆਲੀਡਾਇਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਨੀਦਰਲੈਂਡ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਦੋ ਵਾਰ ਵਿਸ਼ਵ ਚੰਪੀਅਨ ਰਹਿ ਚੁੱਕੀ ਵੈਸਟ ਇੰਡੀਜ਼ ਨਾਲ ਸੀ। ਵੈਸਟ ਇੰਡੀਜ਼ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 374 ਦੌੜਾਂ ਬਣਾਈਆਂ। ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਨੀਦਰਲੈਂਡ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਨੀਦਰਲੈਂਡ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਇੱਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 76 ਗੇਂਦਾਂ ਉੱਤੇ 111 ਦੌੜਾਂ ਬਣਾਈਆਂ। ਮੈਚ ਟਾਈ ਹੋਇਆ ਤੇ ਨੀਦਰਲੈਂਡ ਦੀ ਸੁਪਰ ਓਵਰ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੈਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੇਜ਼ ਬਹੁਤ ਜਜਬਾਤੀ ਹੋ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਰੰਗ ਲਿਆਈ ਸੀ। ਤੇਜ਼ ਆਂਧਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਜੇਵਾਡਾ ਵਿੱਚ ਜੰਮੇ ਹਨ। ਈਅੰਸਪੀਅਨ ਕ੍ਰਿਕਿਟਿਨਵੱਡ ਅਨੁਸਾਰ 6 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਆਂਧਰ ਵਸ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਪੋਰਟਸ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਤੇ ਮਾਰਕਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਅਕਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਕਟ ਵੀ ਖੇਡਦੇ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਖਿਡਾਰੀ, ਮਾਰਕ ਚੈਪੀਨ, ਕੌਲਨ ਮੁਨਰੋ, ਗਲੈਨ ਫਿਲੀਪਸ ਵਰਗੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲਿਸਟ ਏਂ ਕ੍ਰਿਕਟ ਖੇਡੀ ਪਰ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕੇ।

ਨਾਟਕੀ ਦੰਗ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚੇ ਨੀਦਰਲੈਂਡਜ਼
ਤੇਜਾ ਨੇ ਫਿਰ 2019 ਵਿੱਚ ਨੀਦਰਲੈਂਡ
ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਯੂਟਰੈਕਟ ਦੇ ਇੱਕ ਕਲੱਬ ਲਈ
ਖੇਡਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਹੜਦ
ਨਾਟਕੀ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਨੀਦਰਲੈਂਡਜ਼
ਵਿੱਚ ਹੀ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲ ਗਈ। ਜਾ ਦੀ
ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਨੀਦਰਲੈਂਡਜ਼ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਥਾਂ ਮਿਲੀ।
ਕਿਵਾਂ ਕਿਏ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚ ਤੇਜਾ
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਲਈ ਬਹੁਤ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ
ਕਿਹਾ, ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਕੱਲਿਆਂ ਹੀ
ਪਾਲਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਵਾਪਸ ਭਾਰਤ ਜਾ
ਕੇ ਵਸ ਗਏ ਸੀ। ਮੈਂ 16 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ
ਤੋਂ ਹੀ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲਿਆਂ
ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਤੇਜਾ ਦੀ ਨੀਦਰਲੈਂਡਜ਼
ਦੀ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਮਈ ਵਿੱਚ
ਚੌਣ ਹੋਈ ਸੀ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਹ
ਨੀਦਰਲੈਂਡਜ਼ ਦੇ ਲਈ 20 ਤੋਂ ਵੱਧ
ਵਨਡੇਅ ਤੇ 6 ਟੀ-20 ਖੇਡ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਕੇਸ਼ਵ ਮਹਾਰਾਜ਼ ਦੱਖਣੀ ਅਫਗੀਕਾ ਦੀ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਹਨ। 33 ਸਾਲਾ ਕੇਸ਼ਵ ਮਹਾਰਾਜ਼ ਨੇ 2014-2015 ਤੋਂ 2015-16 ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਸੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਖਣੀ ਅਫਗੀਕਾ ਦੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਕੇਸ਼ਵ ਤੇ ਜਗੋਂਦਬਾਜ਼ ਸਨ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਫਿਰਕੀ ਗੋਂਦਬਾਜ਼ੀ ਵੱਲ ਮੁੜ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਟੈਸਟ ਮੈਚ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਖੇਡਿਆ ਸੀ। ਕੇਸ਼ਵ ਮਹਾਰਾਜ਼ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੱਖਣੀ ਅਫਗੀਕਾ ਲਈ 49 ਟੈਸਟ ਮੈਚ ਅਤੇ 31 ਵਨਡੇਅ ਮੈਚ ਖੇਡ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਟੈਸਟ ਮੈਚਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਖਣੀ ਅਫਗੀਕਾ ਲਈ 158 ਵਿਕਟਾਂ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਕੇਸ਼ਵ ਮਹਾਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਮਾਰਚ 2023 ਵਿੱਚ ਵੈਸਟ ਇੰਡੀਜ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਕਟ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸਰਜਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਵਿੱਚ ਖੇਡਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਕੇਸ਼ਵ ਮਹਾਰਾਜ਼ ਦੀ ਲਗਨ ਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਕਾਰਨ ਦੱਖਣੀ ਅਫਗੀਕਾ ਦੀ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਕੇਸ਼ਵ ਮਹਾਰਾਜ਼ ਕ੍ਰਿਕਟ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ 2023 ਲਈ ਦੱਖਣੀ ਅਫਗੀਕਾ ਦੀ ਟੀਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਸੁੱਖਾ ਦੁਨੋਕੇ ਕੌਣ ਹੈ ਤੇ 'ਕੈਨੇਡਾ' ਚੁਸਦੇ ਕਤਲ' ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁਲਿਸ ਕੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਏਜੰਸੀ (ਐਨਆਈਏ) ਵੱਲੋਂ 'ਏ' ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਕਥਿਤ ਗੈਂਗਸਟਰ ਐਲਾਨ ਗਏ ਸੁੱਖਾ ਦੁਨੋਕੇ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਸਾਲ ਜੂਨ ਮਹੀਨੇ 'ਕੈਨੇਡਾ' ਦੇ ਸਗੋਂ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਕਾਰਕੁਨ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਕਤਲ ਦੀ ਦੂਜੀ ਵੱਡੀ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦਾ ਇਸੇ ਸਾਲ 18 ਜੂਨ ਨੂੰ ਸਰੀ ਦੇ ਇੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਥਿਤ ਗੈਂਗਸਟਰ ਸੁੱਖਾ ਦੁਨੋਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵੱਨੋਕੇ ਦਾ ਜੰਮਪਲ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਖੂਫੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸੁੱਖਾ ਦੁਨੋਕੇ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਪੱਖੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਲਈ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਾਇਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਇਸ ਵੇਲੇ ਭਾਰਤ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਦਰਮਿਆਨ 'ਤਣਾ' ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਬੰਬੀਹਾ ਗਰੁੱਪ ਦਾ ਸਰਗਰਮ ਮੈਂਬਰ

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਐਨਆਈਏ ਮੁਤਾਬਕ ਸੁਖਦੂਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਉਰਫ਼ ਸੁੱਖਾ ਦੁਨੋਕੇ ਦਵਿੰਦਰ ਬੰਬੀਹਾ ਗੈਂਗ ਦਾ ਸਰਗਰਮ ਮੈਂਬਰ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁੱਖਾ ਦੁਨੋਕੇ 'ਏ' ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਕਥਿਤ ਗੈਂਗਸਟਰ ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਅਰਸ਼ ਡੱਲਾ ਦਾ ਕਰੀਬੀ ਸਾਥੀ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਸੁੱਖਾ ਦੁਨੋਕੇ ਦਾ ਨਾਂ ਮਾਰਚ 2022 ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਮੱਲੀਆਂ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਸੰਦੀਪ ਨੰਗਲ ਅੰਬੀਆਂ ਦੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਆਇਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਰਿਕਾਰਡ ਮੁਤਾਬਕ ਸੁੱਖਾ ਦੁਨੋਕੇ ਮਿਲਾਡ 4 ਕਤਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ 20 ਦੇ ਕਰੀਬ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਹਨ। ਇਹ ਕੇਸ ਕਤਲ, ਜ਼ਬਰੀ ਉਗਰਾਹੀ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਥਿਆਰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭਾੜੇ ਦੇ ਕਤਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸੁੱਖਾ ਦੁਨੋਕੇ ਦੇ ਘਰ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਐਨਆਈਏ ਵੱਲੋਂ ਕਈ ਵਾਰ ਰੇਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਨਆਈਏ ਵੱਲੋਂ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ 43 'ਮੇਸਟ ਵਾਂਟੇਡ' ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਕਥਿਤ ਗੈਂਗਸਟਰ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਰਿਕਾਰਡ ਮੁਤਾਬਕ ਸੁੱਖਾ ਦੁਨੋਕੇ ਸਾਲ 2017 ਵਿਚ ਇੱਕ ਡਰਜੀ ਪਾਸਪੋਰਟ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਸੰਦੀਪ ਨੰਗਲ

ਅੰਬੀਆਂ ਦਾ ਕਤਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸੁੱਖਾ ਦੁਨੋਕੇ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਇਹ ਜਾਂਚ ਐਂਟੀ-ਗੈਂਗਸਟਰ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੀ।

ਜਾਂਚ ਤੋਂ

ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵਿਚ ਅੰਡਾਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁੱਖਾ ਦੁਨੋਕੇ ਦੀ ਪਾਸਪੋਰਟ ਬਾਰੇ ਵੈਰੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਪੇਸ਼ੀ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਭਗੋੜਾ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸੁੱਖਾ ਦੁਨੋਕੇ ਪ੍ਰਾਲਿਸਤਾਨੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ

ਬਾਅਦ ਅੰਨਾਈਏ ਨੇ 'ਮੇਸਟ ਵਾਂਟੇਡ' ਸੂਚੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਜਥੇ ਬੇਬੇ ਬੇਬੇ ਦੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਰਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁੱਖਾ ਦੁਨੋਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਕਥਿਤ ਗੈਂਗਸਟਰ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੀ ਮਾਡਰਨ ਜ਼ੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ-ਅਧੀਨ ਕੈਦੀ ਸੀ ਪਰ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੁੱਖਾ ਦੁਨੋਕੇ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂਬਰ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਸੁੱਖਾ ਦੁਨੋਕੇ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂਬਰ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਕਿਹਾ, ਸੁੱਖਾ ਦੁਨੋਕੇ ਦੇ ਮਾਤਾ ਅਤੇ ਭੈਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਇਸ ਵੇਲੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਸੁੱਖਾ ਦੁਨੋਕੇ ਦਾ ਕੋਈ ਪਰਿਵਾਰ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੁੱਖਾ ਦੁਨੋਕੇ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬੋਲ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਉਹ ਲਾਗ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁੱਖਾ ਦੁਨੋਕੇ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵਿਨੀਪੀਂਗ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ ਦੇ ਐਸਾਂਸੀ ਸਪੀ ਜੋ ਏਲਨਚੇਲੀਅਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੁੱਖਾ ਦੁਨੋਕੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ 15-16 ਮਾਮਲੇ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੈਂਗਸਟਰ ਬਾਰੇ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਸੀਂ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਰਾਬਤਾਂ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਐਸਾਂਸੀ ਸਪੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਸੁੱਖਾ ਦੁਨੋਕੇ ਦੇ ਮਾਤਾ ਅਤੇ ਭੈਣ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਸੁੱਖਾ ਦੁਨੋਕੇ ਦੇ ਤਾਏ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਰਹਿੰਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ ਹੈ ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਈ ਹੈ।

ਇੰਡਸਟਰੀ ਮਿਨਿਸਟਰ ਦਾ ਭੋਜਨ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਵਾਧੇ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਛੋਟਾਂ ਦਾ ਕੁਰੋਸਾ

ਟੋਪਾਂਟ: ਇੰਡਸਟਰੀ ਮਿਨਿਸਟਰ ਫੈਸ਼ਨਾ ਡਿਲਿਪ ਸ਼ੈਪੈਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਮੁਲਕ ਦੇ ਪੰਜ ਵੱਡੇ ਗ੍ਰੋਸਰੀ ਨੇ ਭੋਜਨ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚ ਸਥਿਰਤਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਸ਼ੈਪੈਨ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਲੋਬਲੈਜ਼, ਸੋਬੀਜ਼, ਮੈਟਰੋ, ਕੌਸਕੋ ਅਤੇ ਵੱਲਮਾਰਟ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨਾਲ ਬੈਠਕ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੱਕਸਗਿਵਿੰਗ ਤੱਕ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚ ਸਥਿਰਤਾ ਬਾਬਤ ਯੋਜਨਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ੈਪੈਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗ੍ਰੋਸਰੀ ਚੇਨਜ਼ ਨੇ ਵਾਧੇ ਤੋਂ ਘਟ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ 4% ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦਰ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੈ।

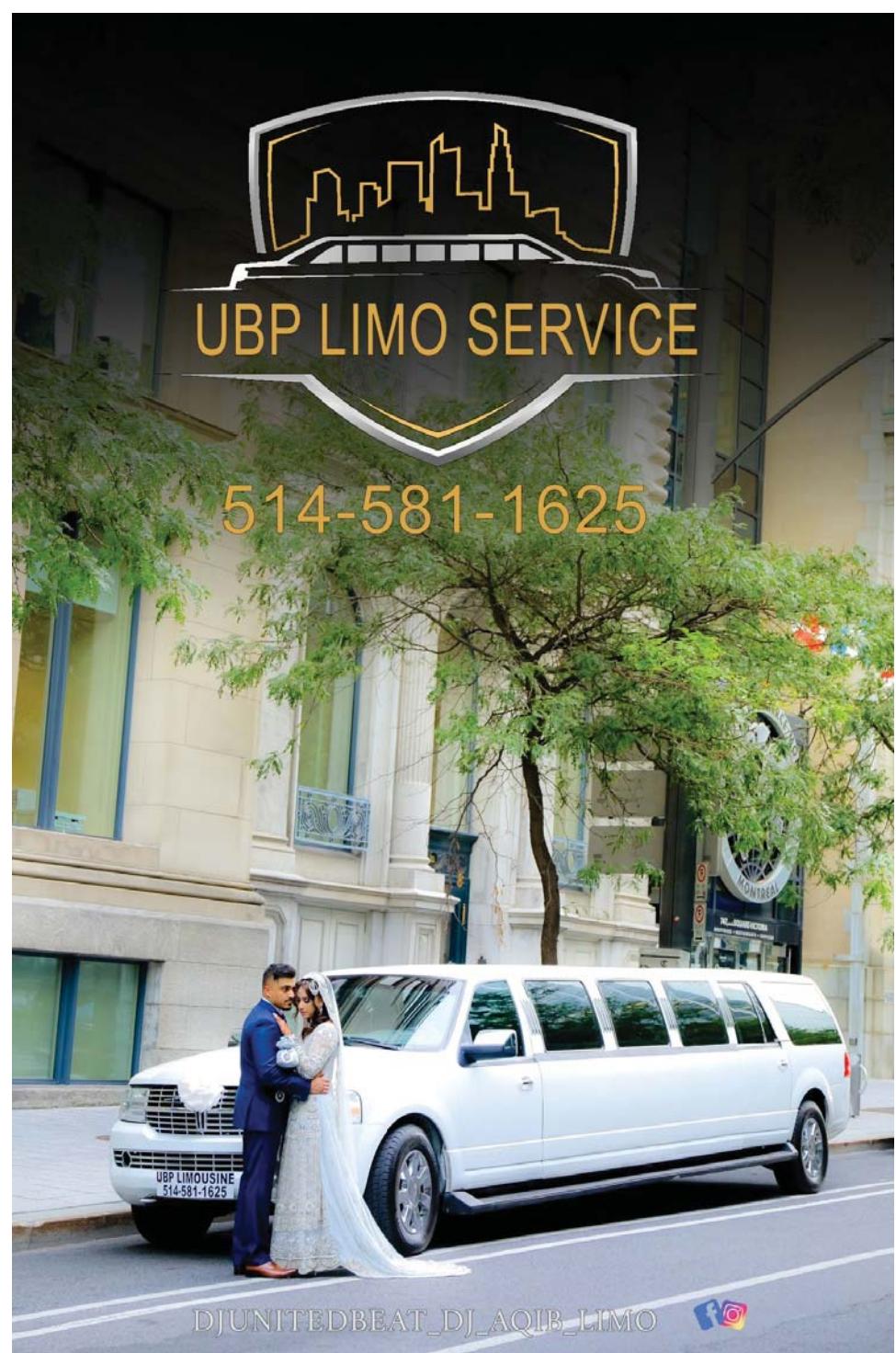
ਕੰਪਟੀਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਜੁਨ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਗ੍ਰੋਸਰੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੀ ਅਗ ਸਤ ਦੌਰਾਨ ਸਟੋਰਾਂ ਤੋਂ ਖੰਭੀਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਕੀਮਤਾਂ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਨਾਵੇਂ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਸਥਿਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਗ੍ਰੋਸਰੀ ਦੇ ਚੇਨਜ਼ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆਂ ਤੋਂ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਸਹਿਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਟੈਕਸ ਉਪਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ।

DAR & ASSOCIATES
ACCOUNTING & TAX SERVICES
SMALL & MEDIUM BUSINESS

ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਲੇਖਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ

- BOOKKEEPING SERVICE
- REPORTS (DAS/ GST / QST, ETC.)
- PAYROLL SERVICE

DRBHNG@YAHOO.CA
RANJIT KAUR DARBHANGA
GULSHAN DARBHANGA
CELL (514)294-5588
HOME (450)465-6910

DJUNITEDBEAT_DJ_AQIB_LIMO

ਕੈਪਸੂਲ ਗਿੱਲ: ਕੌਣ ਸਨ 65 ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜਸਵੰਤ
ਗਿੱਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਅਕਸ਼ੇ ਕੁਮਾਰ ਨਿਭਾ ਰਹੇ

ਇਹ 13 ਨਵੰਬਰ 1989 ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਸਵੇਰੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਰਾਣੀਗੰਜ ਦੀ ਮਹਾਬੀਰ ਕੋਲਾ ਖਾਨ 'ਚ 65 ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਫਸੇ ਹੋਣ ਦੀ ਖਬਰ ਆਈ ਤਾਂ ਖਾਨ ਚ ਪਾਣੀ ਭਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਛੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀਆਂ। ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਹਫ਼ਤਾ-ਦਫ਼ਤਰੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਲ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਇੱਕ ਬਹਾਦਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ, ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਨੋਖਾ ਵਿਚਾਰ ਸ਼ੁਝਾਇਆ, ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਤਰੀਕ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੈਪਸੂਲ ਰਾਹੀਂ ਖਤਰਨਾਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਖਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਏ ਅਤੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ 65 ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਚੁੱਕੀ। ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਟੀਨੂੰ ਦੇ ਸਾਈ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਮਿਸ਼ਨ ਰਾਣੀਗੰਜ' ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਸ ਅਫਸਰ ਦੀ ਅਸਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਅਕਸੇ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਗਿੱਲ ਨੇ ਕਿਹਾ 'ਮੈਂ ਪਿਕਨਿਕ ਮਨਾਉਣ ਆਇਆ ਹਾਂ'

ਊੰਬੇ ਹੀ ਏਬੀਪੀ ਦੀ ਵਿਖ੍ਯਾਤੀ
ਸੰਿੱਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਇਹ ਕਿੱਸਾ ਦੱਸਿਆ
ਜ਼ਰਪ੍ਰੀਤ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦਰਅਸ਼
ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਨ ਵਿੱਚ ਸਨ
ਰਹੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੌਣ ਹੋ - ਫੌਜ ਤੋਂ
ਹੋ, ਏਥਰ ਫੌਰਸ ਤੋਂ ਹੋ, ਫਾਇਰ
ਬੈਗੋਡ ਤੋਂ ਹੋ ਪਰ ਜਸਵੰਡ ਇਹ
ਟੱਸ ਕੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ
ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਉਹ
ਸਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ
ਤੁਸੀਂ ਬੱਲੇ ਪਿਕਨਿਕ ਮਨਾ ਰਹੇ ਹੋ
ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਆ ਗਿਆ ਪਿਕਨਿਕ
ਸਨਾਉਣ।

ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ
ਟ ਦੇਵਤਾ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਦੀ ਤਸਵੀਰ। ਇਸੇ ਕਾਣੀ
ਹੇਠ ਫਲਮ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ
ਅਨੀਅਨ ਰੈਸਕਿਊ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ
ਨਦੇ ਹਨ, ਪਾਪਾ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ
ਗੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕੋਈ
ਗੁਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਉਤੇ ਫਲਮ

ਬਣਾਏਗਾ। ਮੈਂ ਨੰਬਰ ਲੈਕੇ ਟੀਨੂੰ ਦੇਸਾਈ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੇ ਅਤੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਵਾਕਈ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੜ੍ਹੁੰਚ ਗਈ, ਪੂਰੀ ਕਹਾਣੀ
ਸੁਣੀ ਅਤੇ ਪਾਪ ਨੂੰ ਰਾਣੀਗੰਜ ਲੈ ਕੇ ਗਈ, ਉਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੇਸ਼ ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਹੋਰ ਸਾਡਾ ਹੈ।

ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ
ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਸਮਝੇ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸਫਲ ਹੋ ਗਈ, ਇਸ ਉੱਤੇ
ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਸਮਝੇ ਮੇਰੀ
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸਫਲ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਉੱਤੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ
ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਫਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ
ਤੁਸੀਂ 65 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਈ ਹੈ। ਜਨਵਰੀ 2019 ਵਿੱਚ
ਜਦੋਂ ਮੇਘਾਲੀਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੋਲੇ ਦੀ ਖਾਨ ਵਿੱਚ ਵੰਡਾ ਹਾਦਸਾ
ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਬੀਬੀਸੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦਿਲੀਪ ਸ਼ਰਮਾ ਉੱਥੇ
ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਉਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, ਉਦੋਂ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੂੰ
ਖਾਸ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਮਦਦ ਲਈ ਬਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜੁਨ੍ਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਸੁਣੀਆਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕੀ। ਪੰਪ ਲਗਾ ਡਿੱਲਿੰਗ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਅੰਜ਼ਾਰੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਮੁੰਹ-ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਯਾਦ ਕੇ ਖਾਣ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਣੀ ਕੱਢਣ ਦੇ ਯਤਨ (ਕਟਿੰਗ ਬਿੱਟ) ਸਿਰਫ 8 ਇੰਚ ਤੱਤੀਕਰਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਨਰ ਮੈਨੇਜਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਦੱਸੇ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਕੀ-ਕੀ ਵਾਪਰਿਆ ਨਵੰਬਰ 1989 ਨੂੰ ਕੀ-ਕੀ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ, ਸਰਪੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬੀਸੀ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ। ਡਾ. ਮੌਜਦ ਸਨ ਅਤੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਰੇ ਕੀ ਆਈ ਮੁੱਖ ਮੁਸ਼ਕਲ, ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਨਿਕਲਿਆ ਹੱਲ ਪੱਤਰਕਾਰ ਬਿਮਲ ਦੇਵ ਗੁਪਤਾ ਉਸ ਦਿਨ ਰਾਣੀਗੰਜ ਦੀ ਉਸੇ ਖਾਨ 'ਤੇ ਹੁਣ ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਕੈਪਸੂਲ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਉਹ ਇਸ ਵੇਲੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕਲਪਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੀ। ਸਰਪੀਤ ਅੱਗੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, ਕੈਪਸਲ

ਪ੍ਰਾਤਿ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, 13 ਵੰਬਰ 1989 ਦੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਪਾਪਾ ਨੂੰ ਦਸੇ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਨ ਵੱਲ ਚਲੇ ਗਏ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਜਿਸ ਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਲਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੇੜੇ ਦੀ ਨਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਣੀ ਕੁੱਠਾ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਗਲੀ ਪਰਤ 330 ਫੁੱਟ 'ਤੇ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮਚਾਗੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਥੇ ਇੱਕ ਜਿੱਥੇ ਬਲਾਸਟ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਗਲੜੀ ਨਾਲ ਬਲਾਸਟ ਕਰ ਰਿਤਾ। ਧਮਾਕੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਿੱਲਰ ਡਿੱਗ ਆ ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਪਾਣੀ ਖਾਨ ਵਿੱਚ ਆ ਆ ਉਹ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਝਰਨੇ ਦੀ ਨਾਲ ਚਲੇ ਗਏ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਜਿਸ ਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਲਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੇੜੇ ਦੀ ਨਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਣੀ ਕੁੱਠਾ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਗਲੀ ਪਰਤ 330 ਫੁੱਟ 'ਤੇ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮਚਾਗੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਥੇ ਇੱਕ ਜਿੱਥੇ ਬਲਾਸਟ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਗਲੜੀ ਨਾਲ ਬਲਾਸਟ ਕਰ ਰਿਤਾ। ਧਮਾਕੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਿੱਲਰ ਡਿੱਗ ਜਾਣ ਦਾ ਜੋ ਖੁਮਕ ਭਰਿਆ ਹੈ ਸਲਾਹ ਲਿਆ। ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਖਤਰਨਾਕ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੱਚਮੁੱਚ ਡਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ ਸੀ? ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਈ ਵਾਰ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਰਪੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹੀ ਗੱਲ ਦੁਹਰਾਈ।

ਗੱਲ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ
ਕਿਸ ਗੱਲ ਦਾ ਰੋਸ

ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਰੋਸ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਹਾਦੁਰੀ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਖਤਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਧੇਸੇ ਜਾਂ ਜੀਮੀਨ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਪਹਿਲਾਂ ਦੁੱਖ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਹੁਣ ਗੁੱਸਾ ਹੈ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਦਰਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਤਰਨਾਕ ਮਿਸ਼ਨ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਦਿਨ ਟ੍ਰੈਕ ਕਾਲ ਆਇਆ ਕਿ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਉੱਤੇ ਬੁਲੇ ਟਿਨ ਦੇ ਖਣਾ। ਸਰਪ੍ਰੀਤ ਹੱਸਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਅਸੀਂ 16 ਨਵੰਬਰ 1989 ਨੂੰ ਟੀਵੀ ਚਲਾਇਆ ਤਾਂ ਹੈਡਲਾਈਨ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ 65 ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ, ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਰੋਕ ਇਸਨੂੰ, ਮੇਰੇ ਚਾਚਾ ਜੀ ਹੱਸਦੇ ਹੋਏ ਬੋਲੇ ਕਿ ਹੁਣ ਤਾਂ ਉਹ ਕਰ ਚੁਕਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸਨੇ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਣੀਂਜ਼ੀ ਜ ਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਬਣ ਗਏ ਕੈਪਸੂਲ ਗਿੱਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਦਿਮਾਗ ਅਤੇ ਲਲੇਰੀ ਨਾਲ 65 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਚਾਈ।

ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਅਲਫਾਜ਼
 ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਸਰਪ੍ਰੀਤ ਚੱਸਦੇ
 ਹਨ, ਉਸ ਰਾਤ ਕੈਪਸੂਲ ਨੂੰ ਕੋਲੇ ਦੀ
 ਖਾਨ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।
 ਅਚਾਨਕ ਉਹ ਕੈਪਸੂਲ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ
 ਨਾਲ ਗੋਲ-ਗੋਲ ਘੁੰਮਣ
 ਲੱਗਾ। ਕੈਪਸੂਲ ਸਕਿੰਟ ਲਈ ਰੁਕਿਆ
 ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ
 ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਘੁੰਮਣ ਲੱਗਾ। ਉਸ ਇੱਕ
 ਪਲ ਮੈਂ ਸੌਚਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਗਲਤੀ
 ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਕੀ? ਮੇਰਾ ਦਿਮਾਗ, ਗੀੜ੍ਹ
 ਦੀ ਹੱਡੀ ਸਭ ਠੰਢੀ ਹੋ ਗਈ। ਕੁਝ
 ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਹੋ
 ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੀ ਮੈਨੂੰ ਵਾਪਸ ਜਾਣਾ
 ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਮੈਂ ਇਹ ਕਰ ਵੀ
 ਸ਼ਕਤਿਆ?

ਉਸ ਸਮੇਂ ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ 30-35 ਛੁੱਟ ਹੀ
ਸਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਜੇ 330 ਛੁੱਟ ਤੱਕ
ਜਾਣਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹਾਭਾਰਤ
ਟੀਵੀ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ
ਅਰਜੁਨ ਦਾ ਕਿੱਸਾ ਯਾਦ ਆਇਆ ਕਿ
ਕਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੱਛੀ ਦੀ ਅੱਖ 'ਤੇ ਧਿਆਨ
ਲਗਾਇਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਵੀ ਧਿਆਨ
ਲਗਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਖਾਨ ਅੰਦਰ ਇੱਕ
ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਚਿੱਟੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਕਿਤਿਉਂ
ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਬਸ ਇਸ 'ਤੇ ਧਿਆਨ
ਦਿੱਤਾ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ
ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕੈਪਸੂਲ ਘੁੰਮ ਰਿਹਾ ਸੀ
ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਰੌਸ਼ਨੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਪਤਾ ਹੀ
ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ ਕਿ ਕਦੋਂ ਮੈਂ ਹੇਠਾਂ ਪਹੁੰਚ
ਗਿਆ। ਉਹ ਰੌਸ਼ਨੀ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਦੂਰ
ਹੋ ਗਈ। ਕੈਪਸੂਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਗਏ,
ਉੱਥੇ ਵਸੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਭੇਜਿਆ
ਗਿਆ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ
ਸਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ
ਜੀ ਬੁਲੇ ਨਹੀਂ ਪਰ ਮੈਂ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ
ਕਿ ਹਰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਕੈਪਸੂਲ ਖਾਲੀ ਹੋਠਾਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ, ਅਜਿਹਾ
65 ਵਾਰ ਹੋਇਆ ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿਣ
ਦੀ ਗਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੀ ਹੇਠਾਂ
ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਜਾ ਕੇ ਗੱਲ ਸਾਬੂ ਦੀ ਮਦਦ
ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦਾ ਕੰਮ ਅਸੀਂ ਕਰ
ਲੈ ਦੇ ਹਾਂ।

ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਤੇ ਮੰਦਿਰਾਂ 'ਚ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਹਿੰਦੇ, ‘ਕੈਨੇਡਾ ਸਵਰਗ ਨਹੀਂ ਜਾਲ ਹੈ’

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਟੋਰਨਟੋ ਤੋਂ ਕਰੀਬ 400 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ
ਓਨਟਾਰੀਓ ਦੇ ਨੌਰੱਥ-2 ਸਥਿਤ ਕੈਨੇਡੋਰ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ
ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ
ਵਿਲੱਖਣ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ
ਸਸਤੀਆਂ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਰੋਸ
ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਾਲਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਟੈਟ ਲਾ ਕੇ ਧਰਨਾ ਦੇਣ
ਲਈ ਬੈਠ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ 50 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਚੋਂ
ਜਿਆਦਾਤਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਨ ਜੋ ਸੜਕ 'ਤੇ ਟੈਂਟ ਲਗਾ ਕੇ
ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਾਲਜ ਦੇ
ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਅੱਗੇ ਝੁਕਣਾ ਪਿਆ
ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਸਤੀਆਂ ਦਰਾਂ 'ਤੇ
ਕਮਰੇ ਜਾਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਧਰਨੇ ਵਾਲੇ ਟੈਟ ਤੋਂ ਹੁਣ ਹਟ ਗਏ
ਹਨ ਪਰ ਸਮੱਸਿਆ ਅਜੇ ਵੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਕੈਨੇਡਾ
ਵਿੱਚ ਘਰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣਾ ਮਹਿੰਗਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ
ਇਸ ਕਾਰਨ ਉੱਥੇ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਗਏ ਭਾਰਤੀ
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਬਜਟ ਹਿੱਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਤੋਂ
ਕੈਨੇਡਾ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਗਏ ਕੁਝ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ
ਹੈ ਉਹ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਲਈ ਉਮੀਦ
ਨਾਲੋਂ ਲਗਭਗ ਦੁੱਗਣਾ ਖਰਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ
ਹੁਣ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ
ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕਿਵਾਇਤੀ ਰਿਹਾਇਸ਼
ਦਾ ਸੰਕਟ ਹੈ, ਇਸ ਸਾਲ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ
ਗਿਣਤੀ ਲਗਭਗ ਦੁੱਗਣੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ
ਕਿਰਾਇਆ ਮਹਿੰਗਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ
ਕਈ ਵਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਜਾਂ ਮੰਦੀਰਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਂਦੇ
ਹਨ।

ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋਵੇਗੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਤਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਨੌਰਥ-2, ਓਨਟਾਰੀਓ, ਕੈਨੋਡਾ ਵਿੱਚ ਕੈਨੋਡੋਰ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ। ਉਹ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਠਹਿਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਾਰਥ-2 ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ ਜਦਕਿ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਕਾਲਜ ਨੇ ਇਸ ਸਾਲ ਕਰੀਬ 3500 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਇੱਥੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਉਮੀਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਰਾਇਆ ਮੰਗ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਾਲਜ ਵੱਲੋਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਕਮਰੇ ਵੀ ਢੁਲ ਹਨ। ਕੈਨੋਡੋਰ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਪੇਸੈਕਟ ਮੈਨੋਜ਼ਮੈਂਟ ਆਈਟੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਭਾਰਤੀ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇੱਤਾਗ੍ਰਾਮ ਅਕਾਊਂਟ ਤੇ ਸੰਕਟ ਬਾਰੇ ਬਣਾਈ ਇੱਕ ਗੀਲ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, ਕਾਲਜ 5 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕੋਈ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਹੋਟਲ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਮਹਿੰਗੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕਾਲਜ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਟੈਂਟ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ। ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਆਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਮੌਟੀਅਲ ਯੂਬ ਸਟੂਡੈਟਸ ਆਰਗੋਨਾਈਜ਼ਸ਼ਨ ਗਰੁੱਪ (m.y.s.o_) ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਲਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤਖਤੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵੀ ਕੀਤਾ।

ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਹਰਿਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ m.y.s.o. ਦੇ ਇਸਟਾਗ੍ਰਾਮ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੇਸਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਨੌਰੂਬ-ਬੇਅ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੂਰੇ ਓਨਟਾਰੀਓ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ।ਆਪਣਾ ਗੁੱਸਾ ਜਾਹਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਜ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਮੀਡੀਆ ਹਾਊਸ 'ਨੈਸ਼ਨਲ ਪੋਸਟ' ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ

ਕਿ ਫਿਲਹਾਲ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਲੋੜੀਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਲ ਕਿਵੇਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕਾਲਜ ਨੇ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਹੋਟਲ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਸਥਾਈ ਹੋਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਾਲਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੈਰੈਪਟ ਕੈਂਪਸ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਮਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਆਖੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸੁਚੀ ਤਲਬ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਦਿੱਕਤ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਤਾਂ ਰੁਕ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਿੰਤਤ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿਣਗੇ।

9 ਲੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀਜ਼ਾ

ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਕ ਨਿਧੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਅਹਿਮਾਂਬਾਦ ਵਿੱਚ ਵੀਜ਼ ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਲਿਤ ਅਡਾਨੀ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਗੁਜਰਾਤ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਮਹਿਂਗਾਈ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਥੋਂ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵਧ ਗਏ ਹਨ। ਓਵਰਸੀਜ਼ ਫਰੈਂਡਾਂ ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹੇਮਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਗੁਜਰਾਤ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ਇਹ ਮਨ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਆਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਟੋਰਨਟੋ ਵਿੱਚ ਜਾ ਇਸ ਦੇ ਆਲੋ-ਦੁਆਲੇ ਵਸਣ ਦਾ ਇਗਰਾਹ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਟੋਰਨਟੋ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ, ਮੌਸਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇੱਥੋਂ ਰਹਿਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇੱਥੋਂ ਰਹਿਣਾ ਅਤੇ ਖਾਣਾ ਮਹਿੰਗਾ ਹੈ। ਰੈਗੂਲੇਟਿਵ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕੰਸਲਟੈਂਟਸ ਯਾਨਿ ਆਰਸੀਆਈ ਦੇ ਸੈਂਬਰ ਅਤੇ ਪੈਸਿਫਿਕ ਗਲੋਬਲ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਉਪਦੰਤ ਬੇਦੀ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਮੰਦੀ ਕਾਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪਦੰਤ ਬੇਦੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇੱਥੋਂ ਸੈਟਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਾਨ ਵਰਕ ਸਟਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ ਤੋਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਕੈਨੇਡਾ ਸਾਲ

ਇੱਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਐਮਬੀਏ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿੱਚ ਗਏ ਭੌਤਕ ਪਟੇਲ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਧੋਖਾ ਕੀਤਾ, 1400 ਦਸਤਖਤ ਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵੇਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਇੱਕ ਸਵਰਗ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਲ ਹੈ। ਸੰਜਨਾ 2021 ਵਿੱਚ ਦੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਭੇਦ ਬੇਦ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਦੁਬਾਰਾ ਉੱਥੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ
ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਹਿਣ ਦਾ ਖਰਚਾ ਲਗਭਗ
ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਰਿਆਨੇ ਦਾ ਸਮਾਨ 100 ਡਾਰਾ
ਰਹਿਣ ਦਾ ਖਰਚਾ 525 ਡਾਲਰ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਨ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਾਸ਼ਰੂਮ
ਲਈ ਕੋਈ ਖਿੜਕੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੁਝ ਵਿਦਿਆਰਥੀ
ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਮਰੇ ਮਹਿੰਗੇ ਹਨ ਪਰ ਸ਼ੇਅਰਿੰਗ
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਕਾਰਨ ਸਸ਼ੁਭ
ਹੈ ਕਿ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਜਿਆਦਾ ਭੋੜ-ਭਾੜ ਵੀ ਨਹੀਂ

ਤੋਂ ਚਾਰ ਤੋਂ ਪੰਜ ਲੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਪਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਸਾਲ ਲਗਭਗ 9 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਵੀਜ਼ੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੋਟੇ ਕਸ਼ਿਆਂ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹੂਲਤਾਵਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਜਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦਵਾਰਾ ਵਿਵਾਹ ਕਰਨ ਹੋਰ ਵੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਭਾਗਤੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦਵਾਰਾ ਵਧਾਵੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਯੂਕੇ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਿਕ ਨਿਯਮ ਸਾਬਤ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਗਏ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਫ਼
ਹੋਏ ਕਿਹਾ, ਰਿਹਾਇਸ਼ ਇੱਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ 500-600
ਡਾਲਰ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਅੱਜ ਉਸੇ ਰਿਹਾਇਸ਼
ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ 800 ਡਾਲਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ
ਉਹ ਇੱਥੇ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ, ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਲਈ 15-20
ਤੁਹਾਏ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇੰਨ੍ਹੇ ਤੁਹਾਏ ਖਰਚਾਂ
ਬਾਵਜੂਦ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ
ਤਾਂ ਇਹ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੇਮੰਤ ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਜੇਹੇ
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਮੋਟੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਵਿੱਚ
ਹੋ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੂੰ
ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਫਾਇਤ
ਰਿਹਾਇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਬਜਟ ਵਿਗਿਆ
ਉਪਿੰਦਰ ਬੇਦੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੋਡਾ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ
ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਮਹਿਂਗਾਈ 15 ਫੀਸਦੀ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੈ।
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਕੈਨੋਡਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਕੀਮਤ ਇੱਕ ਸ
ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅ
ਘਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਹਿਂਗਾਈ ਕਾਰਨ ਬ
ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇ
ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਆਰਥਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਜਾਣਕ
ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰ
ਵਿਦੇਸ਼ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇ
ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਕੋਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਹਾਂ ਖਰਚੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਲਈ
ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਪਿੰਦਰ ਬੇਦੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਰਤ
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਕੋਲ ਇੱਕ ਬਜਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ

• ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲੋਨ ਲੈ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ

ਮਾਪੇ ਵਾਧੂ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਹੀ ਸਮਝੌਤਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਜ਼ਾਰਾਤ ਦੇ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਪੈਂਦਾ ਹੋਣੀ ਅਤੇ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਜ਼ਾਰਾਤ ਦੇ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਪੈਂਦਾ ਹੋਣੀ ਅਤੇ ਕੱਛ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਹੋਏ ਭਾਵਿਆ ਲਾਲਾਨੀ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੱਥੇ ਆਵਾਜ਼ਾਈ, ਖਾਣਾ ਅਤੇ ਘਰ ਮਹਿੰਗਾ ਪਤ ਹੈ। ਭਾਵਿਆ ਆਖਦੇ ਹਨ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹੜਤੇ ਵਿੱਚ 20 ਘੰਟੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ 80 ਘੰਟੇ। ਇੱਥੇ ਦਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ 15.5 ਡਾਲਰ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਕੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਹੀਨਾ ਵਾਰ

ਦੇ ਅਮਦਾਨ ਲਗਭਗ 1200 ਡਾਲਰ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਰਾਏ 100 ਲਈ 700 ਡਾਲਰ, ਖਾਣ-ਪੀਣ ਲਈ 300 ਡਾਲਰ ਅਤੇ ਛੋਟੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਲਈ 100 ਡਾਲਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਤਨਖਾਹ ਉਥੋਂ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਪਾਠਨ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਪੂਜਾ ਪਟੇਲ 2016 ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਉਥੋਂ ਹੀ ਸੈਟਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਉਹ ਹੁਣ ਕੈਨੇਡਾ ਗਏ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਅਤੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਵਜੋਂ ਸੁਲ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਵੇਲੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੂਜਾ ਪਟੇਲ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਗੁਜਰਾਤੀ ਤੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ਰਿਹਾਇਸ਼ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗੀ ਹੈ ਜੋ

ਕਿ ਇੱਕ ਆਮ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਕਿਫਾਇਤੀ
 ਦੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਜਾਂ ਕਾਲਜ
 ਉਹ ਵਿਚ ਦਾਬਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦਾ
 ਹੈ, ਉਥੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਕਾਲਜ
 ਅਮ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਖਰਚੇ
 ਪ੍ਰਤ ਵੀ ਵਧਦੇ ਹਨ।

ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਕਸਰ ਏਜੰਟ
 ਗਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕਿੱਥੇ
 ਥੀ ਹੈ, ਕਿੰਨੀ ਦੂਰ ਹੈ, ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਖਾਣੇ ਦਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
 ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ।
 ਪੇਸ਼ੇ ਜਾਣਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਧਾਰਨ
 ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣਾ ਬਜਟ ਬਣਾ ਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
 ਕਾਰੇ ਪਰ ਉਥੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦਾ ਬਜਟ

ਦੇ ਵਿਗੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਸਵਰਗ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਜਾਣ ਹੈ

ਇੱਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਐਸੇ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿੱਚ ਗਏ ਭੌਤਿਕ ਪਟੇਲ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਧੋਖਾ ਕੀਤਾ, 1400 ਡਾਲਰ ਲੈਣ ਅਤੇ ਪੱਟੇ ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਇੱਕ ਸਵਰਗ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਵਰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਲ ਹੈ। ਸੰਜਨਾ 2021 ਵਿੱਚ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਉੱਥੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ਏਜੰਟਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਹਿਣ ਦਾ ਖਰਚਾ ਲਗਭਗ 400 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਰਿਆਨੇ ਦਾ ਸਮਾਨ 100 ਡਾਲਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਖਰਚਾ 525 ਡਾਲਰ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਨ ਲਾਗਤ 250 ਡਾਲਰ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਾਸ਼ਰੂਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਹਵਾਦਾਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਖਿੜਕੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੁਝ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਮਰੇ ਮਹਿੰਗੇ ਹਨ ਪਰ ਸ਼ੇਅਰਿੰਗ ਰੂਮ ਵੀ ਸਸਤੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਕਾਰਨ ਸਸਤੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭੀੜ-ਭਾੜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਭਾਵਿਆ

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਪੱਟਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਚੰਗੇ ਹਨ ਪਰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ। ਜੋ ਕਮਰਾ ਮੈਂ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਕਾਕਰੋਚਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਸਮਸ਼ਿਆ ਦੱਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਮੈਨੂੰ ਕਮਰਾ ਛੱਡਣਾ ਪਿਆ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਮਰਾ ਬੱਗ (ਕੌਟਾਣੁ) ਮੁਕਤ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। +ਭੌਤਿਕ ਪਟੇਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਮੈਨੂੰ ਖਟਮਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿਠਣਾ ਪਿਆ। ਇਹ ਕੀਤੇ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਮਸ਼ਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਲੁਕੇ ਕੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਪੱਟੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ? ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਨਾਗਰਿਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਪੁੱਜਾ ਪਟੇਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਕਸਰ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿਚ ਆਉਣ 'ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਜਾਂ ਮੰਦੀਰਾਂ ਦਾ ਰੁਖ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੰਜਨਾ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ, ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਨ ਲੈਣੀ ਪਈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਘਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਪੁੱਜਾ ਪਟੇਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਕਸਰ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿਚ ਆਉਣ 'ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਜਾਂ ਮੰਦੀਰਾਂ ਦਾ ਰੁਖ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੰਜਨਾ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, 'ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ, ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਨ ਲੈਣੀ ਪਈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਘਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਪਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਅਮਰ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੱਖ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ। ਸਾਡੀ ਜਿ ? ਦਾ ਗੀ ਵਿਚ ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿਚ ਜੈਵਿਕ ਤੌਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਦੂਜੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਬਹੁਰ ਉਸ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਪਹਿਲੂਆਂ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਬਦਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਦਰ ਤੇ ਦਿਸ਼ਾ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦੇ ਸਮੇਂ ਤਬਦੀਲੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਤਬਦੀਲੀ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ', ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਪੈ ਰਹੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ

ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤੇ

ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਕੋਲ ਬਾਹਰ ਦੀਆਂ

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਉੱਚ

ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ

ਡਿਗਰੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ

ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਸ ਮੁਲਕ ਵਿਚ

1970ਵੀਆਂ ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ

ਪਰ 1980ਵਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ

ਕੋਰਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ

ਵਿਚ ਨਵੁੰ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਨੀਤੀਆਂ ਤੋਂ

ਕਰ ਕੇ ਕਾਫੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵੁੰ

ਬਾਅਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿਚ

ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਰਚਣ ਮਿਚਣ ਲਈ ਮਾਨਸਿਕ

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਫੀਜ਼ਾਂ

ਪ੍ਰੋਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ

ਨਵੇਂ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਕਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ

ਕਾਰਨ ਪੁਰਾਣੇ ਵਜੀਡੇ ਨਿਗੁਣੇ ਹੋ ਗਏ।

ਮਾਮੂਲੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਕਾਰਨ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਵਿਚ

ਇਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿਚੋਂ ਉੱਚ ਵਿਦਿਆ

ਫਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਮੱਖ ਪ੍ਰੋਸ਼ਾਨੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਸਮੇਂ

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਖਬਾਰ 'ਦਿ ਟ੍ਰਿਬੂਉਨ' ਵਿਚ

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੇ ਪੰਜਾਬ

'ਤੇ ਅਸਰ

ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਨਰਸਿੰਗ, ਬੀਐਂਡ,

ਬੀਡੀਐਂਸ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿਚ

ਵਿਚ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੇ। ਇਹ ਬਖ਼ਬਰਾਂ ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਸਥਿਤ ਕਾਲਜਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ (ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬੂਉਨ ਤੇ ਦਿ ਟ੍ਰਿਬੂਉਨ, 19

ਜੂਨ 2023, 17 ਜੁਲਾਈ 2023)। ਛੋਟੇ

ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਕਸਬਿਆਂ ਦੇ ਕਾਲਜ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਿਨਾਰੇ ਪੁੱਜ ਗਏ ਹਨ। ਬੰਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ

ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਨਰਸਿੰਗ, ਬੀਐਂਡ,

ਬੀਡੀਐਂਸ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਮੈਨੈਜਮੈਂਟ

ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ੇ-ਸਮਾਨ 'ਤੇ ਕੋਰੋਨਾ ਗੁਪਥੇ ਖਰਚ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਹੁਣ ਵਿਅਰਥ ਹੋ ਗਏ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਧੱਕਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਭੂਮਿਕਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੌਧਿਕ ਅਸੰਤੁਲਨ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਗਾੜ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਨਸਿਆਂ ਅਤੇ ਦਾ ਫੈਲਾਓ ਅਤੇ ਗੋਂਗਸਟਰ ਗਰੁੰਪਾਂ ਦਾ ਪੈਂਦਾ ਹੋਣਾ ਇਸ ਦੇ ਸੂਚਕ ਹਨ।

ਕਾਫੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਡਾਕਟਰ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਅਧਿਆਪਕ, ਵਕੀਲ, ਜੱਸ, ਉਦਯੋਗਪਤੀ, ਸਾਹਿਤਕਾਰ, ਮੈਨੈਜਰ, ਅਭਸਰ, ਕਲਾਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿਆਣੇ ਲੀਡਰ ਬਣਨ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹਨ। ਇਸ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਰੁਪਾਇਆਂ ਵਿਚ ਮਾਪਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜਿਕ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ, ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਹੈ।

ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਕਈ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ 15-40% ਤੱਕ ਘੱਟ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੀਏ, ਬੀਐਂਸਾਈ, ਐਮਐਂ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿਚ ਵਿਚ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੇ। ਇਹ ਬਖ਼ਬਰਾਂ ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਥਿਤ ਕਾਲਜਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ (ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬੂਉਨ ਤੇ ਦਿ ਟ੍ਰਿਬੂਉਨ, 19 ਜੂਨ 2023, 17 ਜੁਲਾਈ 2023)। ਛੋਟੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਕਸਬਿਆਂ ਦੇ ਕਾਲਜ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਿਨਾਰੇ ਪੁੱਜ ਗਏ ਹਨ। ਬੰਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਨਰਸਿੰਗ, ਬੀਐਂਡ, ਬੀਡੀਐਂਸ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਮੈਨੈਜਮੈਂਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ੇ-ਸਮਾਨ 'ਤੇ ਕੋਰੋਨਾ ਗੁਪਥੇ ਖਰਚ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਹੁਣ ਵਿਅਰਥ ਹੋ ਗਏ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਧੱਕਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਭੂਮਿਕਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੌਧਿਕ ਅਸੰਤੁਲਨ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਗਾੜ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਨਸਿਆਂ ਅਤੇ ਦਾ ਫੈਲਾਓ ਅਤੇ ਗੋਂਗਸਟਰ ਗਰੁੰਪਾਂ ਦਾ ਪੈਂਦਾ ਹੋਣਾ ਇਸ ਦੇ ਸੂਚਕ ਹਨ।

ਤੱਤ-ਸਾਰ

ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਕਿਨਾਰੇ ਪੁੱਜ ਗਏ ਹਨ। ਬੰਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਨਰਸਿੰਗ, ਬੀਐਂਡ, ਬੀਡੀਐਂਸ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਮੈਨੈਜਮੈਂਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ੇ-ਸਮਾਨ 'ਤੇ ਕੋਰੋਨਾ ਗੁਪਥੇ ਖਰਚ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਹੁਣ ਵਿਅਰਥ ਹੋ ਗਏ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਧੱਕਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਭੂਮਿਕਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੌਧਿਕ ਅਸੰਤੁਲਨ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਗਾੜ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਨਸਿਆਂ ਅਤੇ ਦਾ ਫੈਲਾਓ ਅਤੇ ਗੋਂਗਸਟਰ ਗਰੁੰਪਾਂ ਦਾ ਪੈਂਦਾ ਹੋਣਾ ਇਸ ਦੇ ਸੂਚਕ ਹਨ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨੋਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪਰਵਾਸ ਨਿਯਮਿਤ (regulated) ਹੈ। ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼/ਇਲਾਕਾ ਦੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਰੋਕ/ਸੀਮਾ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੇ ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਅਸਰ

ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਕਿਨਾਰੇ ਪੁੱਜ ਗਏ ਹਨ। ਬੰਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਨਰਸਿ

ਅਗਲਾ ਸਾਲ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਸੀ, ਤੇ ਫੇਰ ਮਾਰਚ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਅੰਬਰ ਲਾਸ ਵੇਗਸ ਆਪਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ 'ਚੁਲਦੀਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਡਿਜ਼ਨੀ ਲੈਡ ਜਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾ ਲਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀਆਂ ਪੈ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਅੰਬਰ ਅਤੇ ਕੁਲਦੀਪ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਇਕੱਠਾਂ ਕਰ ਕੇ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾਇਆ ਸੀ।

ਉਹ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਲਾਸ ਏਜ਼ਜ਼ਸ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਟੈਕਸੀ ਰਾਹੀਂ ਡਿਜ਼ਨੀ ਲੈਡ ਪੁੱਜੇ। ਦੋ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਿਜ਼ਨੀ ਲੈਡ ਹੀ ਲੱਗ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਉਹ ਲਾਸ ਏਜ਼ਜ਼ਸ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੇ ਕੋਲੇ ਪੈਂਦੇ ਇੱਕ ਹੋਟਲ ਪੁੱਜੇ, ਤਦ ਕੁਲਦੀਪ ਨੇ ਅੰਬਰ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ, ਏਥੋਂ ਕੁਝ ਢੁਕ ਅਧਾਰਾਂ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉੱਥੋਂ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਪੇਂਫ਼ਨ ਤੋਂ ਫੌਨ ਕਰਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਾਂ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਉੱਥੋਂ ਟੈਕਸੀ ਕਰ ਕੇ ਉਹ ਪੰਜ ਮੀਲ ਦੂਰ ਵੈਸਟ ਹੌਲੀਡਾਨ ਨੂੰ ਚਲੇ ਗਏ। ਇੱਕ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਕੋਲ ਲੱਗੇ ਪੇਂਫ਼ਨ ਤੋਂ ਅੰਬਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਫੌਨ ਲਾਇਆ। ਉਸ ਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, 'ਕਿਧਰ ਰਹੀ ਤੂੰ ਅੰਬਰ ਐਨਾ ਚਿਰ ?'

'ਬੇਡਾ ਰੁੱਝ ਗਏ ਸੀ ਕੀ ਹਾਲ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ?'

'ਠੀਕ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਚੱਲ ਫਿਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਗੋਡੇ ਦਾ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਦੇਰ ਦੀ ਬੱਚੇ ਲਈ ਚਲਦੀ ਰਹੀ। ਹੁਣ ਕੁਝ ਚੱਲ ਸਕਦੀ ਹਾਂ।'

'ਹੋਰ ਕੋਈ ਕੋਲ ਏਂ ਤੇਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ?'

'ਨਹੀਂ, ਸਾਡੇ ਬਾਰਾਂ ਵਜੇ ਤੇਰਾ ਅੱਥੂ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭੇਚ ਵਜੇ ਵਾਪਸ ਕੰਮ 'ਤੇ ਚਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਘਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕੋਈ ਪੰਜ ਵਜੇ ਤੂੰ ਕਿਥੇ ਏਂ ?'

'ਸੌਚਦੀ ਸੀ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਮੈਂ ਬਣਾ ਲਵਾਂ', ਅੰਬਰ ਨੇ ਕਿਹਾ।

'ਬਣਾ ਲੈ। ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਜਾਂ ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤੇ।' ਉਸ ਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਨੇ ਮੁਸ਼ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ।

'ਮੈਂ ਫੇਰ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ।'

'ਦੱਸੋਗੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ?'

'ਮੈਂ ਫੇਰ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਾਲ' ਆਖ ਕੇ ਅੰਬਰ ਨੇ ਫੌਨ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਜੋ ਹੋਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਨੇ ਕੁਲਦੀਪ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ। ਕੁਲਦੀਪ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਅੰਬਰ, ਦੋ ਵਜੇ ਤੋਂ ਚਾਰ ਵਜੇ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਵਕਤ ਹੈ।'

ਉਹ ਵਜੇ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਵਕਤ ਹੈ। ਇਹ ਵਕਤ ਨੇਟ ਕਰਾ। ਤਿੰਨ ਵਜੇ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਵਾਪਸੀ ਕਰ ਲਵਾਂਗੀ। ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਵੇਧ ਓਪਰ ਓਪਰ ਜੇ ਨਾ ਕਰੋ, ਤਦ ਆਗਰਾਮ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ, ਤੂੰ ਘੱਟੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਸਕਦੀ ਏਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਉੱਥੋਂ ਚੁੱਕ ਸਕਦਾ ਹਾਂ।'

'ਬੱਚੇ ? ਅੰਬਰ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ।

'ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਪਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਧਾ ਵੱਧ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਹੋਟਲ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗੇ ਕੁਝ ਸਮਝਾਕੇ। ਇਹ ਵੀਡੀਓ ਗੇਮ ਖੇਡ ਲੈਣਗੇ ਅਤੇ ਅਨੇ ਨੂੰ ਆਪਾਂ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਆਵਾਂਗੇ। ਜਾਂ ਇੱਕ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਹੋਟਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਂਦੇ ਹਾਂ। ਟਪੰਗ ਅਤੇ ਵੈਂਟੂਰਾ ਬੁਲੇਵਾਰਡ 'ਤੇ ਇੱਕ ਹੋਟਲ ਹੈ। ਉੱਥੋਂ ਫੌਨ ਕਰ ਕੇ ਪਤਾ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਜੇ ਉਸਾਂ ਕੋਲ ਕਮਰੇ ਬਾਲੀ ਹੋਏ, ਆਪਾਂ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਚਲੇ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਕੱਲ ਨੂੰ ਤੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾ ਲੈ, ਫੌਨ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਪੂਰੇ ਪੌਂਫੇ ਚਾਰ ਤੇਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਘਰ ਕੋਲ ਕਿਰਾਏ ਵਾਲੀ ਕਾਰ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਘਰ ਕੋਲ ਵਕਤ ਹੈ।'

ਉਹ ਵਜੇ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਵਕਤ ਹੈ। ਇਹ ਵਕਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਘੰਟੀ ਦੇ ਘਰ ਵਾਲੀ। ਉਸ ਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਬੂਹਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ਅੰਬਰ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ ਗਈ ਸੀ। ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਬੰਦ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨੂੰ ਜਨੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਅਤੇ ਮਿਲਕੇ ਦੋਨੋਂ ਮਿਸ ਕਾਲ ਮਾਰ ਦੇਵੀਂ ਮੈਨੂੰ ਤੋਂ ਮੈਂ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਜਾਵਾਂਗਾ।'

ਉਹ ਵਜੇ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਵਕਤ ਹੈ। ਇਹ ਵਕਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਘੰਟੀ ਦੇ ਘਰ ਵਾਲੀ। ਉਸ ਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਬੂਹਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ਅੰਬਰ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ ਗਈ ਸੀ। ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਬੰਦ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨੂੰ ਜਨੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਅਤੇ ਮਿਲਕੇ ਦੋਨੋਂ ਮਿਸ ਕਾਲ ਮਾਰ ਦੇਵੀਂ ਮੈਨੂੰ ਤੋਂ ਮੈਂ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਜਾਵਾਂਗਾ।

ਉਹ ਵਜੇ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਵਕਤ ਹੈ। ਇਹ ਵਕਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਘੰਟੀ ਦੇ ਘਰ ਵਾਲੀ। ਉਸ ਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਬੂਹਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ਅੰਬਰ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ ਗਈ ਸੀ। ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਬੰਦ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨੂੰ ਜਨੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਅਤੇ ਮਿਲਕੇ ਦੋਨੋਂ ਮਿਸ ਕਾਲ ਮਾਰ ਦੇਵੀਂ ਮੈਨੂੰ ਤੋਂ ਮੈਂ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਜਾਵਾਂਗਾ।

ਉਹ ਵਜੇ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਵਕਤ ਹੈ। ਇਹ ਵਕਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਘੰਟੀ ਦੇ ਘਰ ਵਾਲੀ। ਉਸ ਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਬੂਹਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ਅੰਬਰ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ ਗਈ ਸੀ। ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਬੰਦ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨੂੰ ਜਨੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਅਤੇ ਮਿਲਕੇ ਦੋਨੋਂ ਮਿਸ ਕਾਲ ਮਾਰ ਦੇਵੀਂ ਮੈਨੂੰ ਤੋਂ ਮੈਂ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਜਾਵਾਂਗਾ।

ਉਹ ਵਜੇ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਵਕਤ ਹੈ। ਇਹ ਵਕਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਘੰਟੀ ਦੇ ਘਰ ਵਾਲੀ। ਉਸ ਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਬੂਹਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ਅੰਬਰ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ ਗਈ ਸੀ। ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਬੰਦ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨੂੰ ਜਨੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਅਤੇ ਮਿਲਕੇ ਦੋਨੋਂ ਮਿਸ ਕਾਲ ਮਾਰ ਦੇਵੀਂ ਮੈਨੂੰ ਤੋਂ ਮੈਂ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਜਾਵਾਂਗਾ।

ਉਹ ਵਜੇ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਵਕਤ ਹੈ। ਇਹ ਵਕਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਘੰਟੀ ਦੇ ਘਰ ਵਾਲੀ। ਉਸ ਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਬੂਹਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ਅੰਬਰ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ ਗਈ ਸੀ। ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਬੰਦ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨੂੰ ਜਨੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਅਤੇ ਮਿਲਕੇ ਦੋਨੋਂ ਮਿਸ ਕਾਲ ਮਾਰ ਦੇਵੀਂ ਮੈਨੂੰ ਤੋਂ ਮੈਂ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਜਾਵਾਂਗਾ।

ਉਹ ਵਜੇ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਵਕਤ ਹੈ। ਇਹ ਵਕਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮ

ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਹੁਕਮਤਾਂ ਲਈ ਸਿਰਦਰਦੀ ਬਣੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਕੈਨੇਡਾ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦਰਮਿਆਨ ਤਣਾਅ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ 'ਖਾਲਿਸਤਾਨ' ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਬਾਰੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੀ ਇਹ ਸਮਰਥਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਵਰਗੇ ਮੁਲਕ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਿਆਸਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਕੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਸਮਰਥਕ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੇ ਕਤਲ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦਾ ਨਾਂ ਜੋੜਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਦੇਸੀ-ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਛਿੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਸਮਰਥਕ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ 18 ਜੂਨ 2023 ਨੂੰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਬਿਅਾਨ ਦੇ ਕੇ ਨਿੱਝਰ ਦੇ ਕਤਲ ਪਿੱਛੇ ਭਾਰਤੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦਾ ਹੱਥ ਹੋਣ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਣ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਸੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਨੇ ਸ਼ਕਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਦੇ ਵੇਟਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਸਮਰਥਕਾਂ ਅੱਗੇ ਝੁਕਣ ਦਾ ਇਲਜ਼ਮ ਲਾਇਆ। ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨ

ਤੱਕ 2312 ਹਿੰਦੂ ਭਾਰਤ ਵਾਪਸ ਆਏ ਅਤੇ 1916 ਤੱਕ ਗਦਰੀਆਂ ਦਾ ਭਾਰਤ ਆਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਮੁਤਾਬਕ ਅਜਿਹੇ 8000 ਲੋਕ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਗਦਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਏ ਸਨ। ਇਸ ਅੰਕੜੇ ਵਿੱਚ ਕੋਲੰਬੇ ਕੁਟ ਰਾਹੀਂ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਹੀ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫੇਰੇ ਗਏ ਗਦਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 291 ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਲਾਹੌਰ ਸਾਜਿਸ਼ ਕੇਸ ਤਹਿਤ ਮੁਕਦੱਮਾ ਚੱਲਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 42 ਨੂੰ ਫਾਸੀ, 114 ਨੂੰ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ 93 ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਪੇਂਡੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਸਿੱਧੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਐਕਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਕਾਲੇਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀ ਨਿਰੋਲ ਸਿੱਖ ਲਹਿਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਗਦਰੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਸਾਬ ਮਿਲਿਆ। ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅੰਦੇਲਨ ਦੌਰਾਨ ਰਹੀਆਂ ਖਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਹਿਰ ਦੌਰਾਨ ਸੁਧਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਹਿਰ ਦਾ ਸਿਖਰ ਭਾਵੋਂ 1926 ਵਿੱਚ ਸੀ ਪਰ ਇਹ 1941 ਤੱਕ ਸਰਗਰਮ ਰਹੀ। ਇਸ ਦੇ 37 ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੇ ਸਜ਼ਾ-ਏ-ਮੌਤ ਭੁਗਤੀ ਜਦਕਿ 21 ਜਲਿਆਂ ਨੇ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਕੱਟੀਆਂ। ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੇਲਨ ਵਰਗੇ ਵੱਡੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਲੜੇ ਹਨ। ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਕੁਨ ਮਾਲਿਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਲੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲਹਿਰ ਜਾਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਮਾਲੀ ਝੁਕਦ ਨਕਸਲਵਾਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨਾਲ ਜੜੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਮਾਲੀ ਇਮਦਾਦ ਹੋਸ਼ਾ ਤੋਂ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਐਨਾਅਈਆਰ ਵਿੱਗ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਹਰਕ

ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ

ਭਾਕਟਰ ਹਰੀਸ਼ ਪੁਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ
ਸੌਵਾਖੁਕਤ ਪ੍ਰੈਫੈਸਰ ਹਨ ਅਤੇ ਗਾਦਰ ਲਹਿਰ
ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਾਰਤ ਹੈ। ਗੱਲਬਾਤ
ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ, ਨਾਗਦਰ ਤਾਂ ਨਿਰੋਲ
ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਲਹਿਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ
ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਪੰਜਾਬੀ ਜਾਂ ਸਿੱਖ ਸਨ। ਇਹ
ਅਮਰੀਕਾ ਸਣੋਂ ਕਈ ਮੁਲਕਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ
ਕਾਰੋਬਾਰ ਛੱਡ ਕੇ, ਘਰ-ਬਾਰ ਤੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ
ਵੇਚ ਕੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਲਈ ਗਾਦਰ ਕਰਨ
ਆਏ ਸਨ। 21 ਅਪੈਲ 1913 ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ
ਆਈ ਜਥੇਬੰਦੀ ਹਿੰਦੀ ਪੈਸੇਫਿਕ ਐਸੇਸੀਏਸ਼ਨ
ਨੇ ਗਾਦਰ ਨਾਂ ਦਾ ਅਭਿਬਾਰ ਕੱਢਿਆ ਅਤੇ ਇਹ
ਲਹਿਰ, ਗਾਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ
ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਮਕਬੂਲ ਹੋਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲੀ
ਵਿਸ਼ਵ ਜੰਗ ਦੌਰਾਨ 1914 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਆ
ਕੇ ਬਰਤਾਨਵੀਂ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ
ਨਾਲ ਜੱਦ ਕੇ ਗਾਦਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ
ਸੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਕਰਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ 13
ਅਕਤੂਬਰ 1914 ਤੋਂ ਲੈਕੇ 25 ਫਰਵਰੀ 1915

ਡਾਕਟਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਅਦਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਹਾਲ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗਦਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਨਾਲ ਦੂਜੀ ਵੱਡੀ ਘਟਨਾ ਜਿਹੜੀ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਸੀ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਜਹਾਜ਼ ਵਾਲੀ। ਜਿਸ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਜਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਹੁਲਾਹਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗਦਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚੇ-ਖੁਚੇ ਗਦਰੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਦੀ ਅਹਿੰਸਕ ਗਿਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗਦਰ, ਬੱਖਰ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਸਭ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਆਦਰਸ਼ ਵੀ ਗਦਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਖਾਸਕਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਭਾ ਹੀ ਸੀ। ਪਰ ਉਦੋਂ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨ ਸੀਮਤ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਓਨਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਅਜਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਤੋਂ ਫੰਡ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕੋਈ ਮੰਨੇ ਜਾ ਨਾ ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਬਾਦਲ ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਪੰਜਾਬ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਪਰਵਾਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਅਜਾਦੀ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮੈਂਟਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜਹਾਜ਼ ਭਰ ਕੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਿਰਦਰ ਮੌਦੀ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਿੱਤੀ ਮੌਦੀ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਹੂਲ ਗਾਂਧੀ ਦੀਆਂ ਫੇਰੀਆਂ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੀ ਹੈ।

— ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਕੇ ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਜ

ਲਹਿਰ ਚੱਲੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣਾ ਸੀ। ਡਾਕਟਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗਾਦਰ ਲਹਿਰ ਜਿੱਥੋਂ ਫੌਜੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਬਰਤਾਨਵੀਂ ਹਕੂਮਤ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਉਥੇ ਬੱਥਰ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਕਿਰਸਾਨੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦੇਲਨ ਭਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਮੇਰਚਾ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਲੜਾਈ, ਮੁਜਾਰਾ ਲਹਿਰ, ਨਕਸਲਵਾਦੀ ਲਹਿਰ, ਧਰਮ ਯੂਧ ਮੇਰਚਾ, ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਪੱਖੀ ਲਹਿਰ ਅਤੇ 2020-21 ਵਿੱਚ ਲੜੇ ਗਏ ਨਕਸਲਵਾਦੀ ਲਹਿਰ ਦਾ ਅਗਾਜ਼ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਨਕਸਲਬਾੜੀ ਪਿੰਡ ਤੋਂ 1967 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਲਹਿਰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਬੱਥੋਪੱਥੀ ਹਿਬਾਰਾਰਬਂਦ ਅੰਦੇਲਨ ਸੀ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, ਬਿਹਾਰ, ਆਪਰਾਂ ਸਣੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਕਾਫੀ ਅਸਰ ਪਿਆ।

ਸਿਆਸੀ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਮੁੰਦਿਆਂ ਦੇ ਮਾਹਰ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਸੁਥੇ ਦੇ ਸੰਕਟ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਪਰ ਨਕਸਲ ਲਹਿਰ ਖੱਬੇਪੱਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਅਧਾਰ ਸੀ। ਗਰੇਵਾਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ 1967-68 ਵਿੱਚ ਨਕਸਲ ਲਹਿਰ ਆਈ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਰਾ ਇਨਕਲਾਬ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕਿਸਾਨ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਅਰਥਚਾਰਾ ਵੀ ਉੱਭਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਲਹਿਰ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਦਕਲ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਖੱਬੇਪੱਧੀ ਸਿਆਸਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹੇ ਚਰਨ ਗਿੱਲ ਮੰਨਦੇ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰੀ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਆਪਸੀ ਵਖਰੇਵਿਆਂ ਨਾਲ ਢਹਿੰਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਾਫ਼ੀ ਆਗੂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਵੱਸੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਲਹਿਰ ਜੋ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਉਸ ਵੱਲ ਚਲੇ ਗਏ।

ੴ ਸਤਿਗੁਰ

ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ
ਬੀਬੀਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲਈ ਲਿਖੇ ਇੱਕ ਲੇਖ
ਵਿੱਚ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, ਭਾਲਿਸਤਾਨ ਸ਼ਬਦ ਦਾ
ਜਿਕਰ ਭਾਵੇਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ
ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਭਾਲਿਸਤਾਨ
ਦੀ ਮੰਗ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਜਿਵੇਂ
ਇਂਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਪੰਡੀ ਤੇ ਫਿਰ
70 ਵਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ
ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ।
ਡਾ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ 1970 ਵੇਂ
ਦੇ ਦਹਾਂਕੇ ਵਿੱਚ ਬਰਤਾਨੀਆ ਨੂੰ
ਆਪਣਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ
ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਦੌਰਾ ਵੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ
ਸਨ। ਕੁਝ ਨੌਜਵਾਨ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ
ਭਾਲਿਸਤਾਨ ਤੇ ਹੋਰ ਸਿਆਸੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ
ਲਈ 1978 ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਦਲ
ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ।
ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿੱਖ
ਖਾੜਕਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਗੇੜ
ਸਾਲ 1984 ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ
'ਤੇ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਬਲਉ ਸਟਾਰ ਤਹਿਤ
ਫੌਜੀ ਹਮਲੇ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋਇਆ। ਇਸ
ਨੂੰ 'ਆਪੇਸ਼ਨ ਬਲੂ ਸਟਾਰ' ਕਿਹਾ ਗਿਆ।
ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ
ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ
ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਵਾਲੇ ਦੀ ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼

ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਦੇ ਇਸ ਦੀ ਮੰਗ
ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ। ਹਾਂ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ
ਨਾਅਰਾ ਜ਼ਰੂਰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ, ਸ੍ਰੀ
ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ @ਤੇ ਫੌਜੀ ਹਮਲਾ
ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੇਗਾ।

ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਹੋਣ ਲੱਗਾ

ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਸਿਰ ਚਾੜ੍ਹੇ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਉਤੇ ਭਖੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚਾਲੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਰਾਜਪਾਲ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਪੁਰੋਹਿਤ ਨੂੰ ਸਾਰਾ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਨਸ਼ੀਹਤ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੱਲ-ਗੱਲ ਉਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਘੇਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਸੂਬੇ ਦੇ ਬਕਾਏ ਬਾਰੇ ਵੀ ਗੱਲ ਕਰਨ। ਇਹ ਵੀ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਨਾਲ ਹਾਂਦੇ-ਬੋਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰ ਬਾਰੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਰਹੇ। ਆਪਣੇ ਹਿਸਾਬ ਵਿਚ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਏ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਅੱਪੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਿੱਸਾ ਤਾਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬੇ ਸਿਰ ਚਾੜ੍ਹੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਵਿਆਜ ਤਾਰਨ ਉਤੇ ਹੀ ਖਰਚ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਹਿਸਾਬ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪਰੈਲ 2022 ਤੋਂ 31 ਅਗਸਤ 2023 ਤੱਕ 47106 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਹੋਰ ਕਰਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਡੇਢ ਵਰ੍ਹੇ ਦੌਰਾਨ ਚੁੱਕੇ 47106 ਕਰੋੜ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਵਿਚੋਂ 57 ਫ਼ੀਸਦੀ ਰਕਮ ਤਾਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਹਕੂਮਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੁੱਕੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਵਿਆਜ ਵਜੋਂ ਤਾਰੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ 27,106 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਜ਼ੇ 'ਚੋਂ 10,208 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਇਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਪਨਸਪ ਦੇ 1148 ਕਰੋੜ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸਹਿਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਬਿਜਲੀ ਸਬਸਿਡੀ ਵਜੋਂ 2556 ਕਰੋੜ ਦੇ ਬਕਾਏ ਨੂੰ ਵੀ ਤਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੰਨਾ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰਾਂ ਦੇ 1008 ਕਰੋੜ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਪਾਂਸਰਡ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ 1750 ਕਰੋੜ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਫੰਡ ਦੇ 798 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤਾਰੇ ਗਏ ਹਨ। ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਇਹ ਹਿਸਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਫੰਡ ਦੀ 5637 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਸੂਬੇ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਕੌਲ ਚੁੱਕਣ। ਰਾਜਪਾਲ

ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਚਿੱਠੀ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਕਰਜ਼ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਕਿਸ ਕਦਰ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਪੁਰੋਹਿਤ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਆਪ ਸਰਕਾਰ ਵਾਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਿਰ ਚਾੜ੍ਹੇ ਕਰਜੇ ਉਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕ ਰਹੇ ਸਨ। ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਕਰਜੇ ਬਾਰੇ ਹਿਸਾਬ ਉਸ ਵੇਲੇ ਮੰਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ (ਰਾਜਪਾਲ) ਨੂੰ ਅਧੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੇਂਦਰ ਕੋਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਕਾਏ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਨ। ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਕੋਲ ਪੁੱਚ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ‘ਆਪ’ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਝੜੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਪੁੱਛ ਲਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਹੋਰ ਚਾੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਹਿਸਾਬ ਦੇਣ। ਜਿਸ ਪਿੱਛੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ’ਤੇ ਚਾੜ੍ਹੇ ਕਰਜੇ ਲਈ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾਂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਵੀ ਰਾਜਪਾਲ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕਰ ਲਈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਈ ਰਾਏ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਦੇ ਕਰਜੇ ਦਾ ਸਪੈਸ਼ਲ ਆਫਿਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਿਰ ਕਰਜ਼ਾ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ‘ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਸੇਵਾ’ (ਅਕਾਲੀ-ਬਾਜ਼ਪਾ ਸਰਕਾਰ) ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਕਰਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦਾ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਸਾਫ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜੇ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਣਾ ਇਕੱਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਪਿਛਲੇ ਕਰਜੇ ਦੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚੁਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੁਝ ਰਾਹਤ ਦੀ ਥਾਂ ਆਨੇ-ਬਹਾਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਫੰਡ ਰੋਕ ਕੇ ਸੁਧੇ ਨੂੰ ਘੇਰਨ ਵਿਚ ਜੁਟੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਅੰਕੜੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਝੇ ਪੰਜਾਬ ਉਤੇ ਸਾਲ 1952 ਵਿਚ ਕਰੀਬ 78.31 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਸੀ ਜੋ ਸਾਲ 1964 ਵਿਚ ਵਧ ਕੇ 350 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ

ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਬਣਨ ਮਹਾਰੋਂ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 80 ਵਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਕਰੀਬ ਡੇਢ ਦਹਾਕਾ ਕਾਲਾ ਦੌਰ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਖੋਗਿਆ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਰੀਬ 38 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਚੁੱਕਣਾ ਪਿਆ। ਉਸ ਮਹਾਰੋਂ ਸਾਲ 2007-08 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਸਿਰ ਕਰਜ਼ਾ 55,982 ਕਰੋੜ, 2017-18 ਵਿਚ ਇਹ ਕਰਜ਼ਾ ਵਧ ਕੇ 1.82 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ‘ਆਪ’ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਆਉਣ ਸਮੇਂ ਇਹ ਕਰਜ਼ਾ 2.82 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਹੋ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਹ ਕਰਜ਼ਾ ਸਵਾ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਹੀ ਤਰਕ ਦਿੰਦਾ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਰਜ਼ਾ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਕਾਲੇ ਦੌਰ ਦੀ ਦੇਣ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੂਬੇ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਅਤਿਵਾਦ ਖਿਲਾਫ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਇਸ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ ਵਿੱਤੀ ਪੱਖੋਂ ਘੇਰਨ ਵਿਚ ਹੀ ਜੁਟੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਨਮਾਈਦੇ (ਗਜ਼ਪਾਲ) ਵੱਲੋਂ ਸੂਬੇ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਘੰਢਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਹੋਰ ਵਿਗੜਨ ਵੱਲ ਸਾਫ਼ ਇਸ਼ਾਗਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਚਿੱਠੀ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਤਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਦੌਰਾਨ ਵਧੇ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸੇਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 2022-2023 ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਆਮਦਨ ਵਿਚ 16.6 ਫੀਸਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। 2021-22 ਦਿੱਤੇ 15,542 ਕਰੋੜ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਵਧ ਕੇ 18,128 ਕਰੋੜ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਐਕਸਾਇਜ਼ 2021-22 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 2022-23 ਵਿਚ 37 ਫੀਸਦੀ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ 6,157 ਕਰੋੜ ਸੀ ਜੋ ਹੁਣ 8,437 ਕਰੋੜ ਹੈ। ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਟੈਕਸ ਵਿਚ 13 ਫੀਸਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। 2021-22 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 2022-23 ਵਿਚ 2,359 ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 2,674 ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਸਟੈਪ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਿਚ 28 ਫੀਸਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਜੇ ਸਿੱਖ ਨਾ ਸਿੱਖ ਊਮਾਰੇ, ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਕਦੇ ਨਾ ਹਾਰੇ

ਉਪਰੋਕਤ ਸਤਗਾਂ ਲੇਖਕ ਨੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਜਾਂ ਕਿਸ ਵੇਂਗ 'ਚ ਵਹਿ ਕੇ ਲਿਧੀਆਂ ਹੋਣ, ਪਰ ਇਹ ਸਤਗਾਂ ਅੱਜ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ 'ਤੇ ਇਨ-ਬਿਨ ਢੁੱਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਉਹ ਕੌਮ ਜਿਸ ਨੇ ਪਰਥਤਾਂ ਜਿੱਡੇ ਦੁੱਖ ਝੱਲਦਿਆਂ ਵੀ ਕਦੇ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ, ਚਰਖੜੀਆਂ ਤੇ ਚਾੜਿਆਂ ਗਿਆ, ਬੰਦ-ਬੰਦ ਵੀ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ ਪਰ ਇਹ ਕੌਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਮਸੀਬਤਾਂ 'ਤੇ ਫਤਿਹ ਪਾਉਂਦੀ ਆਈ।

ਛਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਸਵਰਗ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਟੱਪ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਬੇ-ਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਧਰਮਗਾਨ ਨੇ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਉਪਰਿਤ ਦੂਜੇ ਧਰਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਨਿਸਚਿੰਤ ਰਹੋ ਸਿੱਖ ਦੀਵਾਰ ਉੱਪਰੋਂ ਟੱਪ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ, ਅਤੇ ਜੋ ਕੋਈ ਟੱਪਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਵੀ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਲੁੱਤਾਂ ਛੱਡਕੇ ਖਿੱਚ ਲੈਣਾ ਹੈ।

ਪਰ ਬੜੇ ਦੁਖ ਅਤੇ ਅਭਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਜ ਇਨ੍ਹਾ ਬਖਰੇਵਾ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੱਲ ਵਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੇਸ਼ਟ-ਕਿਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਉਹੀ ਕੌਮਾ ਦੀ ਹੋਂਦ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਆਪਣੇ ਅਤੀਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁਲਦੀਆਂ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਨੂੰ ਸੁਖਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਕਰਦੀਆਂ ਜਾਨ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਤੱਕ ਲਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਨੇ। ਸਿੱਖਾਂ ਕੌਮ ਨੂੰ ਅੱਜ ਜਿੰਨਾ ਖਤਰਾ ਬਾਹਰੀ ਤਾਕਤਾਂ ਤੋਂ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਇਸ ਕੌਮ ਨੂੰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪਿੱਛੋ-ਤਾਣ ਨੇ ਜਕੜ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬਾਹਰੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਜਿਆਦਾ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਖਿੱਚੋ-ਤਾਣ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਹ ਲੋਕ ਉਠਾ ਰਹੇ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾ ਦਾ ਮਕਸਦ ਹੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਆਪਸੀ ਝਗੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੰਨੇ ਜਿਆਦਾ ਉਲੜ ਗਏ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾ ਦੇ ਹੌਸਲੇ ਦਿਨੋਂ-ਦਿਨ ਵੱਧਦੇ ਹੀ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ, ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਜਣਾ-ਖਣਾ ਹੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਸੀਹਤ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂਆਂ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਅਕਸਰ ਇਹ ਲੋਕ ਬੁਰਾ-ਭਲਾ ਕਹਿੰਦੇ ਵੀ ਸੁਣੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਆਪਸੀ ਲੜਾਈ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਚੁਰਅਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਬਾਰੇ ਕੁੱਝ ਵੀ ਬੋਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਾਡੀ ਆਪਸੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਲੜਾਈ ਹੈ।

ਇਹ ਗੱਲ ਭਾਵੇਂ ਵੇਂ ਇੱਕ ਵਿਆਂਗ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹੀ
ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਅਜੋਕੇ ਸਿੱਖਾ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਢੁਕਵੀਂ ਹੈ।
ਪਿਛਲੇ ਕੁੱਝ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮੌਟੀ ਝਾਤ ਮਾਰਨ 'ਤੇ ਵੱਡੀ
ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੱਥ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖਾ ਦੇ
ਦਰਮਿਆਨ ਆਪਸੀ ਲੜਾਈਆਂ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ
ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ
ਹਨ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਿਰਮੰਤ
ਸੰਸਥਾ ਐਸ ਜੀ ਪੀ ਸੀ ਦੇ ਦਫਤਰ 'ਚ ਪਿਛਲੇ ਕੁੱਝ
ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਵੱਡੀ ਲੜਾਈ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਸ
ਕਾਰਨ ਸਮੁੱਚੀ ਸਿੱਖ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ
ਸਾਹਮਣੇ ਸ਼ਰਮਿਦਾ ਹੋਣਾ ਪਇਆ ਸੀ।

ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਖਿੱਚੋ-ਤਾਣ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਹ ਲੋਕ ਉਠਾ ਰਹੇ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਹੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਆਪਸੀ ਝਗੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੰਨੇ ਜਿਆਦਾ ਉਲੜ ਗਏ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਦੇ ਹੌਸਲੇ ਦਿਨੋਂ-ਦਿਨ ਵਧਦੇ ਹੀ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ, ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਜਣਾ-ਖਣਾ ਹੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਸੀਹਤ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂਆਂ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਅਕਸਰ ਇਹ ਲੋਕ ਬੁਰਾ-ਭਲਾ ਕਹਿੰਦੇ ਵੀ ਸੁਣੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਆਪਸੀ ਲੜਾਈ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਚੁਰਅਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਬਾਰੇ ਕੁੱਝ ਵੀ ਬੋਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਾਡੀ ਆਪਸੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਲੜਾਈ ਹੈ।

ਆਮ જિહી ગંલ બણ્ણે રહી ગાઈ હૈ। ઉહ દસતારા
 જિસદી કીમત સિંખ દી જાન તોં વી વંઘ હૈ
 જર્દોં બાહરલે મુલકાં વિંચ એરપેરટાં તે તલાસી
 દે વકત સાડી દસતાર ઉત્તારન લાઈ આધિઆ
 જાંદા હૈ તાં સમુંચી સિંખ કેમ ઉસ દા વિરોધ
 કરદી હૈ જો કિ કરના વી બણદા હૈ કિઉંકિં
 સિંખાં દી દસતાર ઇંક કાંપ્ણે દા ટકડા નહીં
 બલિક ઉહ સાડે પારમિક ચિંન્દા વિંચ સભ તોં
 વંઘ મહુંતવધુરન હૈ। પર જર્દોં સાડે સિંખ ડરા
 હી સિંખાં દીઆં પંગા ઉત્તારદે ને, કી ઉદ્દેં ઇસ
 દી મહુંતા ઘુંટ જાંદી હૈ ?

ਬਲ ਸਕਦ ਹਨ। ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਾਡਾ ਆਪਸਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਲੜਾਈ ਹੈ।
 ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਅੱਜ ਦੁਨੀਆਭਰ 'ਚ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਪਹਿਚਾਣ ਤਾਂ ਕਾਇਮ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਲੜਾਈ-ਝਗੜੇ ਦਿਨੋਂ-ਦਿਨ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਜੜੂਰ ਚੱਲਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਲੜਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿੱਖ ਨੂੰ ਵੀ ਡਾਹਢੀ ਢਾਹ ਜੜੂਰ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ 'ਚ ਜਾ ਕੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਇਸ ਆਪਸੀ ਖਿਚੋਂ ਤਾਣ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਸਕੇ, ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ-ਝਗੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬਖ਼ਰਾਂ ਪੜਨ-— ਤੇ— ਤੇ— ਰੰਗੀਂ ਰੰਗੀਂ ਤੇ— ਰੰਗੀਂ ਤੇ—

ਕੁਝ ਮਹਾਨ ਹਾ ਹਈ ਨ ਨਿਉਯਾਰਕ ਦ ਸਿਖ
ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਦੋ
ਗੁਰੂਪਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਝਗੜਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ।
ਦੁਨੀਆਂ ਅੰਦਰ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਧਰਮ ਹਨ। ਖਾਸਕਰ
ਹਿੰਦੁ, ਮੁਸਲਿਮ ਅਤੇ ਇਸਾਈ ਧਰਮ ਦੇ ਲੋਕ ਵੱਡੀ
ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹਨ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ
ਅਸਥਾਨਾਂ ਵਿਚ ਲੜਾਈ-ਝਗੜੇ, ਹੁੱਲੜਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ
ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਆਮ ਰੂਪ ਵਿਚਲੇ
ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਪਰ
ਸਿੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਵਿਚ ਪੜੇਬੰਦੀ ਅਤੇ
ਲੜਾਈਆਂ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਾਡੇ
ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ
ਕਾਨੂੰਨੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀਆਂ

ਜੇ ਸਿੱਖ ਹੀ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਾ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ
ਸ਼ਾਇਦ ਅੱਜ ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਕ੍ਰੋਝ ਹੋਰ ਹੋਣਾ
ਸੀ, ਜੇ ਸਿੱਖ ਹੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਾਜਿਸ਼
ਨਾ ਰਚਦੇ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਡੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ
ਦੀ ਵੈਸੀ ਜਾਹਿਰ ਕੀ ਟੰਹਾ ਕਰਨਾ।

ਕਮਟੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸ਼ਹਰਤ ਅਤੇ ਚੌਧਰਾਂ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਣਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਾਡੀਆਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ, ਖੇਡ ਟੁਰਨਾਸੈਂਟ, ਸ਼ੋਅ ਅਤੇ ਮੇਲਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ੋਹਰਤ ਅਤੇ ਚੌਧਰਾਂ ਦਾ ਹੀ ਬੋਲਬਾਲਾ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਆਪਸੀਂ ਧੜੇ ਲੜਾਈ-ਝਗੜੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਪਰਮਗਜ਼ ਕਲ ਸਭ ਧਰਮਾ ਦੇ ਲਕਾਈ ਕਟ ਹੋ ਕੇ ਖੜ੍ਹ ਸਨ, ਸਿੱਖ ਸਵਰਗ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਇਸ 'ਤੇ ਦੁਜੇ ਧਰਮਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਤਹਾਜ਼ ਜਤਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਧਰਮਗਜ਼ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਿੱਖ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਕੜੇ ਹੁੰਦੇ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵਰਗ ਵਾਲੀ ਦੀਵਾਰ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ

ਪਰ ਸਮੁਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਇਕੱਠਾਂ ਵਿਚ
ਧੜੇਬੰਦੀ, ਕੜਵਾਹਟ, ਲੜਾਈ-ਇਗੜੇ ਅਤੇ ਹਿਸਾ
ਸਿੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਗਲਤ ਪ੍ਰਭਾਵ
ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਖੁਦ ਵੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ ਸਾਡਾ ਸਤਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣੇ ਗਾ। ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਪੱਗਲ ਲੱਖਣੀਆਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਹੀ ਬੋਹੁਦ ਸ਼ਰਮਨਾਵ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਪੱਤਰ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਉਠ ਰਹੇ ਹਨ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਹਰ ਥਾਂ ਪੱਗੜੀ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪੱਗ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਦੀ ਰਵਾਇਤੀ ਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਆਖ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਖੁਲ੍ਹੇ ਹੀ ਪੱਗ ਦੀ ਇਸ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਾਂਗੇ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਪੱਗਾਂ ਉਛਾਲਣ ਲੱਗ ਪਵਾਂਗੇ, ਤਾਂ ਗੈਰ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜਾਂ ਵਿਚ ਪੱਗੜੀ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਕਿਸ ਮੰਹ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਾਂਗੇ।

ਇੰਟਲੀ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਇਕ ਕਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹਿਣਦਾ 'ਤੇ ਪੂਰਨ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਈ ਗੈਰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇੰਟਲੀ ਦੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਹੋ ਹਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਨਸਾਰੀ ਜਿਹੜੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ

ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ
ਅਤੇ ਵਸਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਦੇ
ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ
ਵਿਚਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮਾਜ ਨੂੰ
ਨਾ ਅਲੱਗ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਬੁਦਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅਲੱਗ
ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਆਉਣ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ
ਕਰਨੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਇਟਲੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ
ਦਾ ਜੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਹਿਜੇ ਸਮਝ
ਆਵੇਗਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਲੰਘੇ ਸਮੇਂ
ਦੰਗਾਨ ਇਟਲੀ 'ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ
ਵਲੋਂ ਹੋਈਆਂ ਆਪਸੀ ਝੜਪਾਂ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ
ਜਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਅਧਾਰ ਬਣਾਇਆ
ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ
ਸਮੁੱਧ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ
ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਮੌਕੇ ਸਿੱਖ
ਨੌਜਵਾਨ ਵਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ
ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਵਲੋਂ ਪਹਿਲੀ ਹੋਈ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਉਸ ਦਾ
ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਇਸ ਗਲਤੀ
ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਟਲੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ
ਉੱਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੇਰਾ
ਜੁਰਮਾਨਾ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ
ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਾ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ, ਮੈਂ ਆਪਣੀ
ਗਲਤੀ ਮੰਨਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ।
ਸੋ ਜੇ ਇਟਲੀ ਇਸ ਤਰਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ
ਹੋਰ ਮੁਲਕ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ
ਲਾਉਂਗੇ, ਜਦੋਂ ਸਾਡੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ
ਅਨੇਕਤਾ, ਅੰਦਰਤਾ ਲਈ ਖਤਰਾ ਬਣਨਗੀਆ ਤਾਂ
ਇਸ ਦਾ ਖਭਿਆਜਾ ਸਾਨੂੰ ਭੁਗਤਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਆਪਣੇ
ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਭਾਰਤ ਨੇ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ
ਤੋਂ ਅਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਵਿਸ ਬੈਂਕ
ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਸਾਲਾਨਾ ਆਪਾਰ 'ਤੇ ਸਚਨਾ ਦੇ

ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਵੇਰਵਿਆਂ 'ਚ ਪਛਾਣ, ਖਾਤਾ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ 'ਚ ਨਾਂ, ਪ੍ਰਤਾ, ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਪਛਾਣ ਨੰਬਰ ਦੇ

ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੇਠ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਹਨ
 ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਨੇ 104
 ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਕਰੀਬ 36
 ਲੱਖ ਵਿੱਤੀ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ
 ਵੇਰਵੇ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ
 ਹਨ। ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ
 ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ
 ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰ
 ਸਕਣਗ ਕਿ ਕੀ
 ਟੈਕਸਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਪਣੇ
 ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨਾਂ

Registered
Canadian
Immigration
Consultant

For all kinds of
immigration advice call

514-559-7525

gpsinghimmigration@gmail.com

Gagan Preet Singh
(RCIC, M Engg)

- Study Permit
- CAQ/CSQ
- Work Permit
- Tourist Visa
- PNP
- Super visa
- Family sponsorship
- Express entry
- Citizenship
- PCC / PR card Renew

Real INTERNATIONAL EDITION

Desi Times

ਦੇਸੀ ਟਾਈਮਜ਼

www.desitimes.ca

Weekly

QCNA

VOLUME 7, ISSUE NO # 484 FRIDAY, 13 OCTOBER 2023, MONTREAL TEL : (438) 500-6024

Matrimonial

Canadian Well settled Sikh khatri
ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ Canadian Born 1993
Born ਲੜਕੀ ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 9 ਇੰਚ, Accounting
ਦੀ Degree Holder Air Canada ਦੇ Head
Quater Finance department ਵਿਚ ਕੰਮ
ਕਰਦੀ ਲਈ ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੌੜ ਹੈ। ਲੜਕਾ Canadian
Born ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ well settled ਪਰਿਵਾਰ
ਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾ ਅੱਡੀ ਜਾਬ ਜਾਂ ਚੰਗਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ
ਹੋਵੇ। ਕੱਦ 6 ਫੁੱਟ ਤੇ ਦਾੜੀ Trim ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ।

Please Send Biodata and
Pictures. Contact : Cell 514-465-
8920, Whatsapp 514-465-8920

Israel war: Canada asks citizens to leave Lebanon as border clashes escalate

With the Israel - Lebanon border tensions escalating, Canada has advised citizens in Lebanon to leave the country while the commercial flights are available.

The Iran-backed Hezbollah and Israel has been exchanging fire across the Lebanese-Israel border since the Hamas attack on October 7. Israel Prime Minister Benjamin Netanyahu has warned Iran and Hezbollah "not to test Israel".

The Palestinian death toll on Gaza rose over 2,800 as per the Gaza Health Ministry.

Hezbollah on Monday had said that it has targeted five Israeli positions in northern Israel. They also claimed to have destroyed Israel's surveillance camera set up along the border.

Meanwhile, United States Secretary of State Antony Blinken, who is in Israel, reiterated US's deep commitment towards Israel. Israel defence minister Yoav Gallant has said "a long war" lies ahead

of them. Gallant said the price will be high, "but we are going to win for Israel, for the Jewish people, and for the values that both countries believe in."

Canada Foreign Minister Melanie Joly said "Canadians in Lebanon should consider leaving

while commercial flights remain available." Canada has been using two military planes to airlift people who needed help leaving Israel, and earlier on Monday, Joly said the first group of Canadians had safely crossed from the West Bank into Jordan.

There are also about 300 people in Gaza that Canada is seeking to bring out through the Rafah border crossing into Egypt. Also, five Canadians were killed in the Hamas attack on Israel, said a Canadian official. While, United Kingdom Prime Minister Rishi Sunak said that six Britons lost

their lives in the attack. Ahead of the Israel's ground attack, Turkish Foreign Minister Hakan Fidan will make an official visit to Lebanon on Tuesday. Fidan will visit Lebanon at the invitation of his Lebanese counterpart.

Can high-frequency rail help growing transport woes in Ontario and Quebec?

As Canada's population continues to grow, high-frequency rail could play an important role in helping ease transportation woes among some of the country's most populous areas and offset some reductions in service from airlines, experts say.

On Wednesday, WestJet said in a statement that it would be discontinuing service between Toronto and Montreal until April 2024, and a CN Rail outage hit VIA and commuter trains across Ontario earlier in the week.

Those announcements might have short-term implications, but they highlight regional transportation problems that are destined to become more pronounced in the near future.

"When you're adding 100,000 people to

the (Greater Toronto Area) every year, you're adding roughly 60,000 cars. All I can tell you is 10 years from now, it's going to be much worse," said James McKellar, professor emeritus of real estate and infrastructure at York University's Schulich School of Business. Rising gas prices, limited flight options and anxieties around the future of climate change have led to debates around what is the most efficient way for Canadians to get around.

In Canada, the federal government is banking on a 1,000 km high-frequency rail link between Quebec City and Windsor, which would stretch between Canada's two largest cities, Toronto and Montreal, and help address the transportation woes of Canada's most densely populated corridor.

The high-frequency rail line would run from Quebec City, and pass through Trois-Rivières, Montreal, Ottawa, Peterborough, and Toronto. The government says high-frequency rail would run on tracks limited to passenger traffic, and would therefore offer travellers more trains to choose from and greater reliability. When connected with Ontario's GO Train network and other passenger services between Toronto and Windsor, this rail corridor could serve nearly half of Canada's population. In July this year, then-transport minister Omar Alghabra said the race to build the project was now down to three private consortiums. One of them will be picked as the private developer partner, which will work collaboratively with VIA Rail on the line.

Century 21

- Commercial Realty Services
- Residential Realty Services
- Homeowner Related Services

Services we offer...

Life Insurance
Super Visa insurance
International Student Insurance
Travel Insurance
Mortgage Protection
Disability Insurance
Education Plans/RESP
RRSP/TFSA
Car Insurance
Home Insurance
Tenant Insurance
Condo Insurance
Transportation/Truck Insurance
Commercial General Liability
Restaurant Insurance
Beauty/Salon

Sunita Verma
Financial Security Advisor
Damage Insurance broker
450-801-5100

Residential Real Estate Broker

ਰੈਜ਼ਿਡੀਂਸ਼ਨਲ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਬ੍ਰੋਕਰ

Hindi, Punjabi, English, French

Free consultation .
Free market evaluation .

Mortgage arrangements can also be made

ਮੋਰਗੋਜ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ
ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ, ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ, ਫਰੈਂਚ

Ph : (514)663 4883

Email: komal.arora@century21.ca

ਕਮਲ ਅਰੋੜਾ
ਰਿਐਲਟਰ

Komal Arora
Realtor